

გაზეთი ბეჭედი, „ვერსი“ ერთი

ვერსი

ფასი 50 თეთრი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

№55 (950) 28 - 29 მაისი, 2014 წელი

რა შედეგებით სარგებლობენ
სასოფლო-სამეურნეო
კომპერატივები

რა სარგებელს მიიღებს გლეხების
გაერთიანება და როგორ
დაეხმარება სახელმწიფო

ინფორმაცია მიიღეთ
ვებგვერდზე: www.acda.gov.ge

გვ. 7

ლევან პასაძე პოლიტიკაში საკატორიარქოს მხარდაჭერით მოდის

გვ. 3

დიდი გადასახლება ქართულ პოლიტიკაში

შექმნის თუ არა პარტიას ნიკა რურუა და
ვის დაუჭერენ მხარს მარგვედაშვიდი და ადასანია

ზურაბ ჭიაბერაშვილზე თავდასხმის დაბრუნება

გვ. 2

აღვოკატები აღვოკატების წინააღმდეგ!

გადაწყენებენ თუ არა ბაზა ხაფიაშვიდს და სოსხდის სამართლის
რა დანაშაულებზე საუბრობს ასოციაციის თავმჯდომარე

რაცომ შეუქმნეს პრობლემები
„მედგრუპ ჯორჯიას“ და ღობირებს
თუ არა ხედისუფლება დამოუკიდებელ
დეპუტატ თემურ ფეიქრიშვიდს

გვ. 2

მანია მიხეილაძე
593-51-90-12

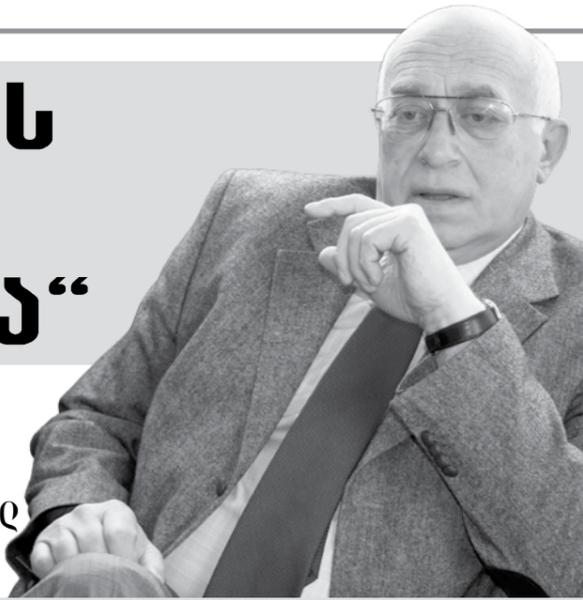
დავა, რომელიც შპს „მედგრუპ ჯორჯიას“ და „ნავისელ ფეოდალებს“ შორის მიმდინარეობს, ახალ ფაზაში შედის. კომპანიას პეტერბურგში მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენი, თამაზ მჭედლიძე ხელმძღვანელობს, რომელიც დაბა ნავისში გამაჯანსაღებელ „ველნესის“ ტიპის ცენტრს აშენებს. „ნავისელი ფეოდალები“, მათ შორის, პარლამენტის წევრი თემურ (გიორგი) ფეიქრიშვილი და შინაგან საქმეთა სამინისტროს ყოფილი მალაჩინოსანი ვაჟა ლელუაშვილი ბიზნესმენს ხელს უშლიან. 25 000 000 აშშ დოლარის ინვესტიცია, რომლის განხორციელებასაც თამაზ მჭედლიძე საქართველოში აპირებს, საფრთხის ქვეშ დგას, რადგან გამორიცხული არაა, ინვესტორმა ქვეყანა დატოვოს. რა ვითარებაში აღმოჩნდნენ ბიზნესმენები საქართველოში ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ? „ვერსიას“ დამოუკიდებელ ექსპერტთა კლუბის პრეზიდენტი სოსო ცინცაძე იხსენებს.

— ბატონო სოსო, 2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ ბიზნესი ხელისუფლების წნეხისგან გათავისუფლდა?

— ძველებურად, ბიზნესის „ჯანმრთელობას“ კანონმდებლობა კი არა, ხელისუფლება განსაზღვრავს. ხელისუფლების ნებისმიერი ცვლილების დროს, სხვადასხვა დაპირებას ვისმენთ. უპირველესად, მცირე და საშუალო ბიზნესის აღორძინებასთან დაკავშირებით. ხელისუფლება იცვლება, მაგრამ ამ საკითხს ძვრა არ აქვს. ვგულისხმობ აუცილებლობას, საკანონმდებლო უპირატესობა მკაფიოდ დაფიქსირდეს, ხოლო ის, რაც უკვე არსებობს და მიმზიდველია — აღსრულდეს. პრობლემა ის კი არ არის, ბიზნესის ხელშეწყობის სრულყოფილი საკანონმდებლო ბაზა არ გვაქვს, არამედ ის, რაც საბ-

„მირუმათაბის პოლიტიკა თვალსაჩინოა“

რაცომ შეუქმნეს პრობლემები „მედგრუპ ჯორჯიას“ და ღობირებს თუ არა ხელისუფლება დამოუკიდებელ დეპუტატ თემურ ფეიქრიშვილს

ჭოთა პერიოდის გადმონათობა. დღეს ბიზნესის ხელშეწყობის პირობები უფრო ოპტიმისტურია, მაგრამ თავად ბიზნესმენებისთვის მეტი მოტივაცია უნდა შეიქმნას. დიას, ბიზნესი თავისუფალია, ნებისმიერს შეუძლია ნიჭის გამოვლენა, იაფი სესხების პროგრამა რეალობაა და სოფლის მეურნეობაში უნიკალური ვითარებაც შეიქმნა. მენარმეებს საკმაოდ შეღავათიანი პროცენტით შეუძლიათ ბანკებიდან სესხის მიღება, რაც უშუალოდ ბანკისთვის ზარალი არ არის. კომერციულ ბანკებს კერძო პირი უზღვევს რისკებს და ესეც ქართული რეალობაა, რადგან სხვა ქვეყანაში ძნელად თუ მოიძებნება ისეთი ხელგაშლილი მილიარდერი, რომელიც ბანკებს საკუთარ მოგებას დაუკარგავად სთავაზობს. თუმცა ეს ისეთი ტიპის გამოწვევისია, რომელიც ბიზნესის განვითარების მდგრად ამინდს ვერ ქმნის. შესაბამისად, სრულიად მკაფიო, საკანონმდებლო საფუძველზე დაფუძნებული ქმედებაა სა-

ჭირო, რომლის სამართლიანობის გადამოწმებას ნებისმიერი მოქალაქე შეძლებს.

— სოფლის მეურნეობაში მენარმეების ხელშეწყობის პროგრამები კი მოქმედებს, მაგრამ მიუხედავად ამისა, ბიზნესის რომელ დარგს უჭირს ყველაზე მეტად?

— ერთი და იგივე უსამართლობის განცდაა. სამართლიანობის აღდგენა პროკურატურის პრეროგატივა არ უნდა იყოს, რომელიც თავად გადაწყვეტს, რომელი საქმე განიხილოს და რომელი — არა. კანონმა უნდა განსაზღვროს და პროკურატურას ასეთი შერჩევითი სამართლის უფლება ჩამოართვას. თუ არსებობს მტკიცებულებები, რომ კონკრეტულ ბიზნესს ან ბიზნესმენს უსამართლოდ მოექცნენ, ასეთი საკითხების გამოუძიებლობისთვის პასუხი კონკრეტულ პროკურორებს უნდა მოეთხოვოს. თავად პროკურატურას უნდა ჰქონდეს სპეციალური განყოფილება, რომელიც დაზარალებული ბიზნესის თავისებურებებს შეისწავლის და საქმეს სასამართლომდე მიიყვანს, თუმცა, სხვადასხვა საკითხზე, თუნდაც „კავკასუს ონლაინთან“ დაკავშირებით, საზოგადოების აღშფოთების მიუხედავად, პროკურატურის სიმშვიდე თვალშისაცემია. ასეთი მაგალითი ძალიან ბევრია და, ვიდრე სამართლიანობის აღდგენის მაგალითებს დავამკვიდრებთ, რასაკვირველია, იმ პირების ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის საკითხი უნდა დადგეს, რომლებსაც ამ პრობლემის მოგვარება ევალებათ. საზოგადოებამ უნდა იცოდეს ვინაობა, ვინც საზოგადოებრივ აზრს აბუჩად იგდებს, ხელისუფლების მიმართ ნდობას ანადგურებს და დაზარალებულ ბიზნესმენებს გაუგებარ რეჟიმში ამყოფებს, თორემ ბევრი ლოზუნგი მოგვისმენია — ლოზუნგი კი, შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის გარეშე ვერ რეალიზდება.

— ადვოკატი დიმიტრი გაბუნია ეჭვობს, თემურ ფეიქრიშვილს, რომელმაც არჩევნებში ნაციონალების სახელით გაიმარჯვა, მაგრამ დღეს დამოუკიდებელი დეპუტატია, ხელისუფლება მხარს უჭერს. თქვენი აზრით, „მედგრუპ ჯორჯიას“ პრობლემები ამის გამო შეექმნა?

— ეს კონკრეტული შემთხვევა დამოუკიდებელ ექსპერტთა კლუბმაც შეისწავლა. ჩვენთვის უკვე ცნობილია, რა დონის გავლენა აქვს თემურ ფეიქრიშვილსა და შინაგან საქმეთა ყოფილ მალაჩინოსან ვაჟა ლელუაშვილს. ისინი გარდაბნის რაიონში უზარმაზარ ბერკეტებს ფლობენ. მათ მიმართ სხვადასხვა ხელისუფლების (როგორც ნაციონალური მოძრაობის, ასევე „ქართული ოცნების“) ლოიალობა გაუგებარია. სირცხვილია, წლები გადის და ხელისუფლებათა ცვლის მიუხედავად, მიჩუმებულების პოლიტიკა თვალსაჩინოა. „ნავისელი ფეოდალების“ საქმე ერთადერთი შემთხვევა არ არის. მიუღებელია, ანტიმონოპოლიური ქმედების მიუხედავად, ხელისუფლება სახელმწიფო მონოპოლიების აღდგენას ცდილობს. კონკრეტულად, „საქართველოს ფოსტას“ გუგულისხმობს, რომელსაც წარმომადგენლობა არც ერთ ქვეყანაში არ გააჩნია, მაგრამ პრეტენზია აქვს, ამ ბაზრიდან მკვახლნიანი მოთამაშეები — DHL, TNT და 40-მდე კომპანია განდევნოს. როცა ასეთ ნარმატივულ კომპანიებს ბაზრიდან აძევებენ, არც ის გამიკვირდება, რომ ხელისუფლებამ „საქართველოს ფოსტას“ დავით კეზერაშვილის სახელიც კი მიანიჭოს.

— როგორ გგონიათ, უკრაინაში განვითარებული მოვლენები რა გავლენას მოახდენს საქართველოს ბიზნეს-მდგომარეობაზე?

— უკრაინის ახალი ხელისუფლება რადიკალურ ცვლილებებს არ განახორციელებს — ამ ქვეყანას იმდენი სატყეარო დაუგროვდა, რამდენიმე თვეში, შესაძლოა, ორმხრივ სავაჭრო ურთიერთობებზე ვერ კონცენტრირდნენ. ცხადია, საქართველოსთვის უკრაინის ბაზარი უაღრესად მნიშვნელოვანია და უკეთესი იქნებოდა, უკრაინის ახალ პრეზიდენტს, ქართული წარმოშობის პოლიტიკური მრჩევლების ნაცვლად, აქცენტი სწორედ ბიზნესურთიერთობებზე გადაეტანა, თუმცა ყველაფერს თავის დრო აქვს და დარწმუნებული ვარ, ქართულ-უკრაინულ ეკონომიკურ კავშირს სერიოზული პერსპექტივა ექნება.

— პოროშენკოს მრჩევლად, საქართველოს ეკონომიკის ექსპერტი, კახა ბენდუქიძეც შეიძლება დაინიშნოს. როგორ აფასებთ ამ ფაქტს?

— ჩემთვის ეს ანეკდოტის თემაა, რადგან საქართველოში უკვე დაგრძნობდა, რა განსხვავება იყო მსოფლიო ეკონომიკასა და „ბენდუქიძის“ შორის. ამ „გამოცდილებას“ უთუოდ გავაცნობთ უკრაინის ახალ ხელისუფლებას, ასევე — მათ დიპლომატიურ სტრუქტურებს საქართველოში. ჩვენი ვალია, ისედაც უამრავი სატყეარის მქონე უკრაინის, მათი ეკონომიკის სინგაპურიზაციის შავ-ბნელი პერსპექტივა მოვუხსნათ.

ინციდენტი

ზურაბ ჭიაბერაშვილზე თავდასხმის დეტალები

რა პრეცედენტი ჰქონდათ ნაციონალთან თავდასხმედებს და რა გაუმხიდა „ვერსიას“ რებო თავუკაშვილის დედა

რუსუდან შელია
557-100-768

27 მაისს, დაახლოებით 13:00 საათზე, აბაშიძის №22-ში, ლიტერატურულ კაფეში, რეზო თავუკაშვილი უმცროსი და რეჟისორი გიორგი მგელაძე ნაციონალური მოძრაობის ერთ-ერთი ლიდერ ზურაბ ჭიაბერაშვილსა და ილიას უნივერსიტეტის ლექტორ ნოდარ ლადარიას თავს დაესხნენ. მათთან ერთად ექსპერტი თორნიკე შარაშენიძეც იმყოფებოდა. როგორც დაზარალებული **ზურაბ ჭიაბერაშვილი** იხსენებს, ინციდენტამდე შელაპარაკება მომხდარა, რეზო თავუკაშვილმა მდულარე ჩაი ჯერ ნოდარ ლადარიას შეასხა სახეში, მოგვიანებით კი, იგივე ჭიქა ნაციონალური მოძრაობის წევრს თავის არეში სამჯერ ჩაარტყა: „ლიტერატურულ კაფეში ნოდარ ლადარიასთან ერთად შევედი, სადაც ჩვენი საერთო მეგობარი თორნიკე შარაშენიძეც გველოდებოდა. დაახლოებით, 10-15 წუთის შემდეგ, შენობაში რეზო თავუკაშვილი და გიორგი მგელაძე შემოვიდნენ. მოულოდნელად, რეზო თავუკაშვილმა, რომელსაც ხელში ჩაის ფინჯანი ეჭირა, მდულარე ჩაი ნოდარს სახეში შეასხა, შემდეგ კი იგივე ჭიქა ისე, ადგომა ვერ მოვასწარი, თავში ორჯერ ჩამარტყა. როცა წამოვდექი, ჭიქა შესამდე, უკვე თავსა და საფეთქელს შორის ჩამარტყა. ერთადერთი, გვითხრეს — როგორ ბედავთ ქუჩაში სიარულს, როგორ შემოდიხართ საერთოდ აქ, გაეთრეთ აქედანო და გაიქცენ“.

თავდასხმის მიზეზებს ვერც ნოდარ ლადარიამ ასახელებს: „ამ ადამიანების ვინაობა არაფერს მეუბნება, რადგან მსგავსი ყაიდის ხალხთან ურთიერთობა არ მაქვს. თავდასხმას კი საერთოდ არაფერს ვუკავშირებ. ეს, უბრალოდ, სრულიად თავხედური და მოულოდნელი თავდასხმა იყო“.

ინციდენტიდან მალევე, ლიტერატურულ კაფესთან სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ბრიგადა გამოჩნდა, რომელმაც დაზარალებულებს პირველადი დახმარება აღმოუჩინა. მოგვიანებით, ზურაბ ჭიაბერაშვილი რესპუბლიკურ საავადმყოფოში გადაიყვანეს საიდანაც მალევე გამოწერეს.

„ვერსია“ რეზო თავუკაშვილსა და გიორგი მგელაძესთან დაკავშირებას ცდილობდა, თუმცა ორივეს მობილური ტელეფონი გამორთული აქვს. სახლის ტელეფონზე რეზო თავუკაშვილის დედამ გვიპასუხა და გავიძობილა, მომხდარის შესახებ მხოლოდ სოციალური ქსელიდან შევიტყვეთო: „ნაციონალური მოძრაობის წევრებზე თავდასხმის შესახებ არაფერი ვიცი, მეც Facebook-ით შევიტყვე... ჩემ შვილს რამდენიმე საათია ვეძებ, მაგრამ მობილური ტელეფონი გამორთული აქვს, ვერ ვუკავშირდები. ისიც არ ვიცი, დაკავებულია თუ

სადმე იმალება. იმედი მაქვს, დამატებით ინფორმაციას შინაგან საქმეთა სამინისტროდან შევიტყობთ“.

რეზო თავუკაშვილი და გიორგი მგელაძე, ჯერჯერობით, დაკავებული არ არიან, თუმცა შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ზურაბ ჭიაბერაშვილსა და ნოდარ ლადარიას თავდასხმის ფაქტზე გამოძიება დაიწყო. უწყების ოფიციალური განცხადებით, საგამოძიებო მოქმედებები სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლით მიმდინარეობს, რაც ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქ დაზიანებას გულისხმობს.

აბაშიძის №22-ში მომხდარი ინციდენტი უმრავლესობის წარმომადგენლებმაც შეაფასეს. საქართველოს პარლამენტის ვიცე-სპიკერი **მანანა კობახიძე** არ გამორიცხავს, რომ ნაციონალური მოძრაობის ერთ-ერთმა ლიდერმა რეზო თავუკაშვილს სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა: „შემთხვევის ადგილზე რა მოხდა, არავინ იცის. თუმცა, თავისთავად, ცუდი ფაქტია. სამართლიანობა ხალხმა არ უნდა აღადგინოს. თუ ზურაბ ჭიაბერაშვილმა კონკრეტული დანაშაული ჩაიდინა, სასამართლომ განაჩენი გამოიტანა და პასუხიც სწორედ ეს განაჩენია. თავდასხმის მოტივი რა იყო და კონკრეტულად რა მოხდა, ამის შესახებ კომენტარს ვერ გავაკეთებ, თუმცა, შესაძლოა, ინციდენტამდე რაღაც შელაპარაკება იყო და თავდასხმას უარკვეული ნინაპირობა ჰქონდა. ეს სამართალდამცავებმა უნდა დაადგინონ! ვიმეორებ, ფაქტი მართლაც უსიამოვნოა. ნაციონალურ მოძრაობას კიდევ ერთხელ მისცემს იმის საბაბს, რომ იყვირონ — აი, პოლიტიკური ნიშნით გვდევნიანო. იქნებ ჭიაბერაშვილმა დედა შეაგინა, მე რა ვიცი...“

რეზო თავუკაშვილის მამის, **ლავა თავუკაშვილის** განცხადებით, მისი შვილი აპირებს, პოლიციას ჩაბარდეს: „ჩემი შვილი საქციელს გამართლება არ აქვს, როგორც უნდა ყოფილიყო გალიზიანებული, რაც გავაკეთე, იმაზე პასუხი უნდა აგოს და ასეც მოხდება. ვია მგელაძე არაფერ შუაშია, ის უბრალოდ გარეთ იჯდა. არც უნახავს, შიგნით რა მოხდა, მერე შევიდა“.

ეკა სხენიაშვილი

პროგნოზები უმადური საქმეა, მით უმეტეს, ქართულ პოლიტიკაში, როცა პიარტექნოლოგიები გამოიყენებიან ნაციონალებისგან ათას სიურპრიზს უნდა ელოდე და პოლიტიკაზეც კოალიცია „ქართული ოცნება“ არსებობს, გამაერთიანებელი X-(იქს)ფაქტორით — ბიძინა ივანიშვილით.

პოლიტიკურ კულუარებში, სადაც დიდი თამაშის წესები დგინდება, ინტენსიურად დაიწყო საუბარი ახალი პოლიტიკარტების შექმნასა და პოლიტიკაერთიანებაზე. ბუნებრივია, ეს გრძელ დისტანციაზე გათვლილი სქემებია და მზადება მხოლოდ ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შემდეგ დაიწყება, თუმცა ნაციონალური მოძრაობაცა და „ქართული ოცნება“ სამომავლოდ დიდი გადანაწილებისთვის ემზადება, რადგან ორივე მხარეს შესანიშნავად ესმის, რომ მომავალი საპარლამენტო არჩევნებისთვის ამგვარი შიდადაპირისპირებების ფონზე პოლიტიკური არსებობა საკმაოდ გაუჭირდებათ. არ არის გამორიცხული, სწორედ ამით ისარგებლოს მესამე ძალამ, რომელსაც ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღების გამო განმარტებული ლევიან ვასაძის სახელი დაერქმევა, ხოლო ხელისუფლებაში საქართველოს საპატრიარქოს იმ ფრთის მხარდაჭერით მოვა, რომელიც ჯერ კიდევ კომუნისტებისდროიდან მოყოლებული რუსული სპეცსამსახურის საყრდენად ითვლება საქართველოში. მაინც რა პროცესები შეინიშნება პოლიტიკურ კულუარებში და რამდენად შესაძლებელია მოვლენების დღევანდელი სცენარით განვითარება.

წინასწარი ინფორმაციით, შემოდგომისთვის ნაციონალური მოძრაობას ბევრი დატოვებს და „ქართული ოცნების“ პარტიული რიგებიც შეთხელდება. მათ შორის ისეთებიც იქნებიან, კოალიციის პოლიტიკურ სახედ რომ ითვლება. ამ კონტექსტში უკვე კარგა ხანია ერთ-ერთ მთავარ ფიგურანტად განიხილება ირაკლი ალასანიას, რომელსაც, მართალია, 2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ, პარტიული სტრუქტურები თითქმის აღარ შერჩა, მაგრამ, თუკი წარსულს გადავხედავთ, ყოველთვის კოალიციის წევრი სხვა პარტიების ხარჯზე პარაზიტობდა. თუკი მოვლენები ამ კულუარული ვერსიის შესაბამისად განვითარდა, ნაციონალური მოძრაობის ახალ შტოსთან კავშირი და დიდი პროდასავლური გაერთიანების ლიდერობა

გიგა ბოკერია და გიორგი მარგველაშვილი

ლევან პასაძე პოლიტიკაში საპატრიარქოს მხარდაჭერით მოდის

დიდი გადანაწილება ქართულ პოლიტიკაში — შექმნის თუ არა პრეზიდენტის ნიკა რურუა და ვის დაუქრენ მხარს მარგველაშვილი და ალასანია

მისთვის საკმაოდ კომფორტული იქნება. ფაქტი ფაქტად რჩება — ალასანიას დასავლეთში დიდი მხარდაჭერა აქვს, მისი მაღალი რეიტინგი ნავაროს კვლევებში, მისი ქარიზმა და კონტაქტები ნაცებთან, კოალიციაში უკვე ბევრს ალიზანებს, ალასანიას კი დამოუკიდებელი პოლიტიკური კომბინაციების შანსს უჩენს. სხვა საკითხია, რა პოზიციას დაიკავებენ ყოფილი თანაპარტიელები, რომლებიც აღმასრულებელ ხელისუფლებაში საკმაოდ კომფორტულად გრძნობენ თავს. სახელისუფლო პარტიაში ასევე ალიზანებთ მარგველაშვილი-ალასანიას მეგობრობა, რომელსაც გიგა ბოკერიას მეგობრული კამპანია ემატება და, არ არის გამორიცხული, სწორედ ამგვარი კონფიურაციით ვიხილოთ ახალი პარტია, რომელიც ნიკა რურუას საზოგადოებრივი მოძრაობა „ივერიის“ ბაზაზე აღმოცენდება. როდის მოხდება ეს, ჯერჯერობით ოფიციალურად ვერავინ გვიდასტურებს, მაგრამ პირად საუბრებში არ მალავენ, რომ ეს პროცესი გარდაუვალია და ისიც უკვე გადანაწილებულია, ვინ იქნებიან ავანგარდში: ყოფილი მინისტრი ნიკა ვაჩიშვილი, ყოფილი საგარეო საქმეთა მინისტრი გრიგოლ ვაშაძე, ყოფილი მინისტრის მოადგილე ნინო კალანდაძე, დიპლომატები — მამუკა კუდავა, ნიკოლოზ ვაშაქიძე, ბათუ ქუთელია, კახა ლომაია და კიდევ რამდენიმე პერსონა...

მართალია, ვარდების რევოლუციის შემდგომ ნიკა რურუა პოლიტიკაში ნაციონალებთან ერთად მოვიდა, მაგრამ, მოგვიანებით, ნაციონალებთან დისტანცირების პოლიტიკა აირჩია და ამბობენ, რომ 2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ, საკმაოდ ხისტი პოზიცია დაიჭირა ყოფილი თანაგუნდელების მიმართ. სხვათაშორის, ნიკა რურუამ ისინი ახალი მოძრაობის პრეზენტაციაზე არათუ არც კი დაპატიჟა, რამდენიმე ნაციონალს, მათ შორის ჩიორა თაქთაქიშვილს, იქ გამოჩინისგან თავის შეკავებაც კი ურჩია. როგორც ამბობენ, ჩიორა ნაცების გარკვეული შტოს შუამავალი იყო, მაგრამ მოლაპარაკებაზე ცივი უარი მიიღეს. ნიკა რურუა საკმაოდ გონიერი ადამიანია საიმისოდ, რომ ობიექტურად შეაფასოს ნაციონალური მოძრაობის ზოგიერთი ლიდერის მიმართ საზოგადოების განწყობა, როგორც ჩანს, ამიტომაც გადანაწილება ახალი მოძრაობის ჩამოყალიბება. იგი შეეცდება, ანგარიშგასაწიფი ოპოზიციური გუნდი შექმნას და მხოლოდ ერთი პარტია აღარ იყოს ამ მხრივ დომინანტი. მართალია, სამომავლოდ საგარეო პოლიტიკურ ორიენტირებში ის ნაცებთან თვისობრივად ახლოს იქნება,

მაგრამ დამოუკიდებელ შიდაპარტიულ თამაშს ითამაშებს და, შესაბამისად, არც მათ ცოდვებზე მოსთხოვენ პასუხს.

ამ ფონზე, ყველაზე მძიმე არჩევანის გაკეთება გიორგი მარგველაშვილს მოუწევს, რომელსაც „ქართულ ოცნებაში“ ამრეზით უყურებენ და, ფაქტობრივად, პროცესებზე ვერანაირ გავლენას ვერ ახდენს. პოზიციურად გიგა ბოკერიას, ირაკლი ალასანიას, დავით ბაქრაძის, ნიკა რურუას და ლევან ვასაძის თანამოაზრე უფროა, ვიდრე იმ გუნდისა, ვინც ამ პოსტზე მოიყვანა... მართალია, ანტიდისკრიმინაციული კანონზე ვეტოს დადება ვერ გაბედა და ხელი მოაწერა, მაგრამ ამამაყად განაცხადა — ამ საკითხში ლევან ვასაძეს არ ვეთანხმები, ჩვენთან დემოკრატიაა და მეერ რა მოხდა, თუ ჩემი მეგობარი. საინტერესო კი ისაა, რომ თავად რაინდმა ლევანმა სრულიად პარლამენტსა და საზოგადოების იმ ნაწილს, ვინც ამ კანონს მხარი დაუჭირა, სულ მოლაღატები და ქვეყნის მტრები ეძახა, ერთი სიტყვაც კი არ დასცდენია საკუთარ მეგობრებზე — მარგველაშვილზე, ალასანიასა და ბოკერიასზე... არადა, ამ უკანასკნელთა რომ თავი დაუანებოთ, მარგველაშვილს ჰქონდა უფლება, ვეტო დაედო კანონისთვის, მართალია, უმრავლესობა დაძლედა, მაგრამ პოზიციას მაინც გამოხატავდა ამ საკითხთან მიმართებაში. გამორიცხულია, ამაზე არ ეფიქრა თავად ვასაძეს, მაგრამ ეს, ალბათ, ერთგვარი პოლიტიკა და ვრცლად სხვა დროს გააანალიზებთ, ამჯერად კი საინტერესო ის არის — ლევან ვასაძე, რომელიც ანტიდისკრიმინაციული კანონის მხარდამჭერი პარლამენტისა და ხელისუფლებისგან საქართველოს მომავლის გადარჩენას ცდილობს, საპატრიარქოს ნაწილის ნაქეზებითა და მხარდაჭერით პოლიტიკაში მოდის. კულუარული ინფორმაციით, სწორედ ამიტომ მოითხოვს პარლამენტის დათხოვნასა და ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნების დანიშვნას. სხვათაშორის, ხელი-სუფლებათა „ქართული ოცნების“ მოსვლასა და ნაციონალების დამარცხებაში, საპატრიარქოს საკმაოდ დიდი წვლილი მიუძღვის, ამას თუ დავუმატებთ პატრიარქის რეიტინგსა და ქართველი ერის ვერცხლმოყვარეობას (ივანიშვილი-პატარ-კაციშვილის ფაქტორი გავისხენოთ), შემოდგომაზე საკმაოდ მრავალრიცხოვან პარტიას მივიღებთ... ვნახოთ, როგორ განვითარდება მოვლენები — ეს ინფორმაცია განსჯისათვის... მანამდე ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებია — არჩევნები კი ბევრ პოლიტიკურ ფიგურას ჩამოწერს!

ვერსიანიუსი

ქურობის ბრალდებით ერთი პირი დააკავეს

შს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის შიდა ქართლის სამხარეო სამმართველოს თანამშრომლებმა, ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე ჩატარებული სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიების შედეგად, 1989 წელს დაბადებული გიგა ჭ. ქურობის ბრალდებით დააკავეს. გამოძიებამ დაადგინა, რომ დაკავებულმა 6 მარტს, გორში, ჭავჭავაძის გამზირზე, სახურავიდან ფარულად შეაღწია კომპიუტერული ტექნიკის ერთ-ერთ მალაზიაში, საიდანაც სხვადასხვა მოდელისა და დასახელების 72 მობილური ტელეფონი, 10 ციფრული ფოტოაპარატი, მონო და ბალიზარათები, ოპერატიული მესხიერების პლატა, მესხიერების ჩიპები, 4 პლანშეტური კომპიუტერი, „ტაოპრივატბანკის“ კუთვნილი 1 პლანშეტური კომპიუტერი და 310 ლარი მოიპარა. იმავე მალაზიიდან მეორე მალაზიაში შეაღწია, სადაც 2 ვიდეოკამერას, 14 ნოუთბუქს, 1 პლანშეტურ კომპიუტერს, მესხიერების ჩიპებს ფარულად დაეუფლა და შემთხვევის ადგილიდან მიიშალა.

გამოძიებით დადგინდა, რომ ნაქურდალი ნივთების საერთო ღირებულება 34 000 ლარია. სამართალდამცველებმა დაკავებულის საცხოვრებელი სახლის ჩხრეკისას მოპარული ნივთების მცირე ნაწილი ამოიღეს. დაკავებული ჩადენილ დანაშაულს აღიარებს. გამოძიება ქურობის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 177-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით).

„ვერსიანიუსი“

„ნატო პოსტსაბჭოთა სივრცის ქვეყნებში ჯარების განლაგებას გეგმავს“

The Sunday Times-ის ინფორმაციით, ნატო პოსტსაბჭოთა სივრცის ქვეყნებში ჯარების განლაგების გეგმებზე მუშაობს. ნატო-ს წევრი სახელმწიფოების თავდაცვის მინისტრები აღნიშნულ გეგმებს მიმდინარე კვირას ბრიუსელში დაგეგმილ შეხვედრაზე განიხილავენ. შეხვედრაზე სექტემბრის სამიტის პროგრამა უნდა მომზადდეს. The Sunday Times აღნიშნავს, რომ 1997 წელს ნატო-სა და რუსეთს შორის თანამშრომლობის შესახებ აქტი გაფორმდა და შეთანხმდნენ, რომ დასავლეთის სახელმწიფოები არ განალაგებენ მნიშვნელოვან შეიარაღებულ ძალებს ელბას აღმოსავლეთით. მიუხედავად იმისა, რომ დღემდე ეს პირობა დაცული იყო, რუსეთის მიერ ყირიმის ანექსიამ ვითარება შეცვალა. გამოცემა ასევე აღნიშნავს, რომ ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის გეგმების შესახებ ინფორმაცია გასულ კვირას გაჩნდა, როდესაც რუსეთმა ალიანსის გეგმების შესახებ ინფორმაცია გასულ კვირას გაჩნდა, როდესაც რუსეთმა

„ინტერპრესნიუსი“

ალექსანდრე ჭიკაიძემ გუდაურში პოლიციის ახალი შენობა გახსნა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციით, პოლიციის ახალი, ორსართულიანი, თანამედროვე სტანდარტების შენობა უახლესი ტექნიკითა და ინვენტარითაა აღჭურვილი. ახალ შენობაში შინაგან საქმეთა სამინისტროს რამდენიმე სამსახური — მცხეთა-მთიანეთის სამხარეო მთავარი სამმართველოს ყაზბეგის რაიონული პოლიციის გუდაურის განყოფილება, საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტისა და დაცვის პოლიციის დანაყოფები განთავსდა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გავრცელებულ განცხადებაში აღნიშნულია: „ხსენებული სამსახურები დღემდე სხვადასხვა შენობაში იყო განლაგებული. გუდაურში შს-ს სხვადასხვა დანაყოფის ერთ შენობაში განთავსება მათ ოპერატიულ და ეფექტურ საქმიანობას გააუმჯობესებს“.

„პირველი“

„თითოეულ ლარსა და თეთრს გამოვაკიდებო!“

რას პირდება მთანმინდელებს და ვის დასჯას ითხოვს ჯაბა ჯიშკარიანი

ერსუდან შელია
557-100-768

„სამოქალაქო ფრონტიდან“ აქტიურ პოლიტიკაში გადადის — „ქართულმა ოცნებამ“ ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებში მთანმინდის რაიონის მაჟორიტარად დაასახელა. ამბობს, რომ გამარჯვებისთანავე, ნაციონალური მოძრაობის მიერ განხორციელებულ პროექტებს შეამონებს. რას პირდება ამომრჩევებს და ვინ დაასახელა „ქართული ოცნების“ რჩეულად, „ვერსიას“ მთანმინდის მაჟორიტარობის კანდიდატი ჯაბა ჯიშკარიანი ესაუბრა.

— მას შემდეგ, რაც „ქართულმა ოცნებამ“ მთანმინდის რაიონში მაჟორიტარობის კანდიდატად დამასახელა, არამხოლოდ გუნდის, ამომრჩევლის წინაშე უზარმაზარ პასუხისმგებლობას ვგრძნობ. ჩემი ეს განცდა გამარჯვების შემდეგ უფრო გაიზარდა, ზოგადად კი, თავს იმ ძალის ნაწილად მივიჩნევ, რომელიც საზოგადოების იმედს გაამართლებს და თითოეულ მოქალაქეს ოცნებას აუხდენს.

— მთანმინდელებს რა ოცნება აქვთ, უკვე გაარკვეით? რას პირდებით ამომრჩევლებს?

— სხვა ლიდერებისგან განსხვავებით, ამომრჩევებს პოლიტიკურ დაპირებებს არ ვაძლევ. კონკრეტულად ვიცი, თითოეულ უბანსა თუ ეზოში, მოსახლეობას რა ტიპის პრობლემები აწუხებს. სწორედ მათი გადაჭრა არამხოლოდ ჩემი, დავით ნარმანიას მომავალი ფუნქციაცაა, რომელიც, დარწმუნებული ვარ, თბილისში საკმაოდ მაღალი შედეგით გაიმარჯვებს. არავის ეგონოს, ზედმეტად ამბიციურები ვართ, უბრალოდ, თბილისელების სიყვარულს ყოველდღიურად ვგრძნობთ. პირადად მე, გამარჯვების შემდეგ, წინა ხელისუფლების წარმომადგენლების მსგავსად, კაბინეტში ჯდომასა და ფეხის ფეხზე გადადებას არ ვაპირებ. პირიქით, გამგებელს თითოეული პრობლემის მოგვარებაში დავეხმარები. საჯარო პირობას ვეძებ — არჩევნების შემდეგ კარდაკარ ვივლი, მოსახლეობის ნებისმიერ ზარს ვუპასუხებ და თითოეულ ეზოში გამოცხადდები. მხოლოდ საკრებულოში კი არ დავესწრები სხდომებს, მაჟორიტარის ბიუროც იმუშავებს, რათა თითოეულ მოქალაქეს მოვუსმინო.

— იგივე დაპირება 2012 წლამდეც გვესმოდა, მაგრამ დეპუტატები თუ მთავრობის წარმომადგენლები მოქალაქეების ზარებს დიდი ხანია არ პასუხობენ.

— ამას მიზეზი აქვს — მერია ორი წელია მხოლოდ საბოტაჟის რეჟიმში მუშაობს. რაც შეეხება დეპუტატებსა და სამთავრობო გუნდს, მათი მისამართით კრიტიკა მეც ბევრჯერ მსმენია, თუმცა აბსოლუტურად უსაფუძვლოდ მეჩვენება. გასაგებია, რომ ზაზა პაპუაშვილი მოსახლეობისგან უამრავ წერილს იღებს, მაგრამ შემდეგ, პრობლემების მიხედვით, სხვადასხვა ორგანოში აგზავნის, სადაც საქმეს არავინ აკეთებს. არჩევნების შემდეგ ვითარება რადიკალურად შეიცვლება, ნაციონალური მოძრაობით დაკომპლექტებულ გამგებობაზე, მერიასა თუ მუნიციპალიტეტზე პასუხისმგებლობას არ ავიღებთ. გვაქვს ამბიცია, მთანმინდასა და თითოეულ რაიონში მოსახლეობის სიყვარული შევინარჩუნოთ, ამიტომ 15 ივნისის შემდეგ საზოგადოებისგან დარტყმასა თუ უნდობლობას არ დავიმსახურებთ. სხვათა შორის, საკრებულოში შესვლისთანავე დავინტერესდები, წინა ხელისუფლება სხვადასხვა პროექტს რამდენად ხარისხიანად ახორციელებდა. მაგალითად, გზები იმდენად უხარისხოდა დაგებული, თავიდანაა გასაკეთებელი. აუცილებლად დავადგენ, ხალხის ფულს ვინ იპარავდა.

— საკრებულოში შურისძიებისთვის შედისარ?

— შურისძიება არ გვჭირდება, უბრალოდ, ჩემი პრინციპია — თითოეული თეთრი ხალხს მოხმარდეს. ყველა, ვინც სახელმწიფოს ფულს პარავდა, უნდა დაისაჯოს! ეს მიდგომა ჩვენთვისაც ერთგვარი კონტროლის მექანიზმი იქნება. კონკრეტულ მაგალითს დავისახელებთ: რამდენიმე დღის წინ კიკეთში ვიყავი, სადაც რვა თვის განმავლობაში სანიაღვრე სისტემა შენდებოდა. სინამდვილეში არაფერი გაკეთდა — ბეტონიც კი თავიდანაა ჩასასხმელი. ამაზე პასუხი არავინ უნდა აგოს? რუსთაველის ქუჩას ერთი ნათურაც რომ დააკლდეს ან სოლოლაკში, კულტურული ძეგლის სტატუსის მქონე სახლის ჩუქურთმა არ შეკეთდეს, პასუხისმგებლობა

აუცილებლად დამეკისრება, ამიტომ თითოეულ ლარსა და თეთრს გამოვეკიდებო!

— ისე, მთანმინდის მაჟორიტარ კანდიდატად, რა დამსახურებისთვის დაგასახელეს?

— ამაზე პირადად რომ ვისაუბრო, უხერხულია. მირჩენია, ჩემ განვლილ ცხოვრებაზე იმ ადამიანებმა ილაპარაკონ, რომლებმაც ნდობის მანდატი მომანიჭეს.

— ის მაინც მითხარით, საარჩევნო სიაში ვისი რეკომენდაციით მოხვდით?

— არ ვიცი, ამაზე საუბარიც უადგილოა. ისე, 2003 წლის შემდეგ, ჩემი გუნდის გარეშე ფოთოლი არ ჩამოვარდნილა. ყველა პროცესში ჩართული ვიყავი. ციხეშიც რამდენჯერმე ვიჯექი, მაგრამ კრიმინალი არ ვყოფილვარ. ნაციონალური მოძრაობის დიქტატორულ რეჟიმს ვებრძოდი და ადამიანის უფლებებს, ხშირად საკუთარი ჯანმრთელობის ფასად ვიცავდი.

— ახლა თქვენთვის სამართლიანობა აღდგა?

— სამართლიანობის აღდგენა ერთი თვეში არ მოხერხდება, დინამური პროცესია და ამას გაგებით უნდა შევხედეთ. არავის უნდა დარჩეს განცდა, რომ სამართლიანობის აღდგენა შურისძიებას დაემსგავსა. პირიქით, აბსოლუტურად მშვიდად, ყველა საქმე უნდა შეისწავლონ, რათა პოლიტპატიმრის სტატუსი ვინმეს არ „მიეკროს“. დანაშაულზე შური კონსტიტუციამ უნდა იძიოს და არა ნებისმიერი ჩვენგანის შეხედულებამ თუ ემოციამ. ეს კარგს არაფერს მოგიტანს, რადგან კანონის წინაშე თანასწორნი ვართ.

— ნაციონალური მოძრაობის წევრები დიდი ხანია აპელირებენ, რომ პროკურატურაში დაბარებულ თითოეულ ყოფილ მაღალჩინოსანს პოლიტიკური ნიშნით დევნიან. ეთანხმებით?

— რა თქმა უნდა, არა, მაგრამ ერთი ფაქტი ყველამ უნდა გაითვალისწინოს — პროკურატურაში 40 ათასამდე ადამიანის საჩივარია შესული. პირველი ოქტომბრის შემდეგ, როგორც კი ქვეყანაში შიშის ფაქტორი გაქრა, პროკურატურასთან ნაციონალური მოძრაობის დროს შევინროებული ადამიანების რიგი დადგა — ზოგი ფაქტებით, ზოგი კი მტკიცებულებების გარეშე მივიდა, ამიტომ ახლა ამ მასალების გადახალისება მიმდინარეობს. ბუნებრივია, სამართლიანობის აღდგენას მეც ველო, რადგან, როგორც რიგითი მოქალაქე, ამისთვის ვიბრძოდი. მეც მაქვს ჩემი უფლებები! კარგია, რომ ჯალათები ციხეში სხედან და არა იმიტომ, რომ შური ვიძიეთ, არამედ საბოლოოდ, სამართალი პურს აუცილებლად ჭამს. ეს მაგალითი უნდა გახდეს ჩვენთვის, როგორც მომავალი ხელისუფლებისთვის — დაუსჯელი არავინაა, გადაცდომა არავის შერჩება, თუმცა, დარწმუნებული ვარ, მსგავსი მაგალითები ჩვენ გუნდში არ იქნება. პირიქით, საზოგადოების წინაშე აღებული პასუხისმგებლობას კარგად ვგრძნობთ. ვფიქრობ, საქართველოში დაინგრა პრეცედენტი, როცა პოლიტიკოსობა იმუნიტეტი იყო და ბარიერებიც ვერ აშინებდა.

— თუმცა, შემოიღო რამდენიმე „გადაცდომა“ ჩამოგითვლით: ბლოკ სასჯელადსრულების სამინისტროში დეპუტატები — დეპარტამენტის წევრები თვეში 30 ათასლარიან პრემიას იწერდნენ. ეს ხალხის ფულის მოპარვა არ არის?

— სასჯელადსრულების სამინისტროში მომხდარ ფაქტთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია არ მაქვს, მაგრამ მთავრობას ადეკვატური რეაქცია ჰქონდა, როცა ასეთი თანამშრომელი თანამდებობიდან ათავისუფლდა. ადრე თუ მინისტრი ან მისი მეგობარი იყავი, არავინ გსჯიდა, პირიქით, უკანონობისკენ ნაგახალისებდნენ. მერწმუნეთ, ის, რომ სახელმწიფო საზოგადოებას უსმენს და საკუთარი გუნდის წევრების მიმართაც კი მკაცრ ზომებს იღებს, სერიოზული ნინგადადგმული ნაბიჯია. „ქართული ოცნება“ მსგავს უკანონობაზე თვალს არც მომავალში დახუჭავს.

— ისე, ცნობილია, რომ წლების განმავლობაში, საპროტესტო აქციებზე დაკავების შემდეგ თქვენი ადმინისტრაციული ჯარიმების რაოდენობამ 20 ათას ლარს გადააჭარბა. სახელმწიფოსთან ფინანსური დავალიანება მოაკვარეთ?

— ჯარიმების გამო, მართლაც, სოლიდური დავალიანება დამიგროვდა, მაგრამ მათ უმრავლესობას ამნისტია შეეხო. შესაბამისად, გადასახდელი საკმაოდ მცირე თანხა მქონდა. ისიც ჩემი რესურსით დავფარე მას შემდეგ, რაც ხელისუფლება შეიცვალა. 2012 წლამდე თანხას პრინციპულად არ ვიხდიდი — ნაციონალური მოძრაობა ამას ისევე ჩემ წინააღმდეგ გამოიყენებდა.

შსს-მ დიდი ოდენობით ნარკოტიკის შექანა-შენახვისთვის ორი პირი დააპაპა

შსს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის პირველი მთავარი სამმართველოს მესამე სამმართველოს პირველი განყოფილების თანამშრომლებმა, ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე ჩატარებული სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, სომხეთის რესპუბლიკის მოქალაქეები — 1984 წელს დაბადებული არმენ ა. და 1985 წელს დაბადებული მინას მ. დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების ჯგუფურად უკანონო შექენა-შენახვის ბრალდებით თბილისში დააკავეს.

სამართალდამცველებმა არმენ ა-ს პირადი ჩხრეკისას 1 შეკვრად დაფასოებული 1,88 გრ ნარკოტიკული საშუალება ამოიღეს, რომელიც ექსპერტიზის დასკვნით, კანაფის ფისს შეიცავს. მინას მ-ს პირადი ჩხრეკისას კი 11 შეკვრად დაფასოებული 7,77 გრ ნარკოტიკული საშუალება ამოიღეს, რომელიც ექსპერტიზის დასკვნით, კანაფის ფისს შეიცავს. მინას მ-სგან ასევე ამოღებულია 4 აბი და აბის ნატეხი, რომელიც ექსპერტიზის დასკვნით, 0,0333 გრ ბუპრენორფინს შეიცავს. ნარკოლოგიური შემონეებით, დაკავებულებს მარიხუანასა და ბუპრენორფინის მოხმარების ფაქტი დაუდგინდათ. გამოძიება დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების ჯგუფურად უკანონო შექენა-შენახვის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტით).

„ვერსიანიუსი“

დანახვით კლასებსა და საბავშვო ბაღებში სწავლა მომავალ კვირამდე შეწყდა

საჯარო სკოლების დანახვით კლასებში, კერძოდ მე-6 კლასის ჩათვლით და საბავშვო ბაღებში, სასწავლო პროცესი, საგარეუდოდ, მომავალ კვირას განახლდება. როგორც საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრმა, დავით სერგეენკომ განაცხადა, უწყება რეკომენდაციას უწევს განათლების სამინისტროს, არსებული შეზღუდვები 6 კლასის ჩათვლით გაგრძელდეს კიდევ 4 სასწავლო დღე. მისივე თქმით, იგივე შეზღუდვები ეხება საბავშვო ბაღებსაც: „ვირუსული მენინგიტის შემთხვევებმა თბილისში იკლო. რაიონებში გარკვეული ინტენსივობა ექნება და საგარეუდოდ, ერთი კვირის შემდეგ შემცირდება. პოზიტიური დინამიკა გამოკვეთილია. რადგან დინამიკა პოზიტიურია თბილისში, მაგრამ ჯერ არ არის რაიონებში, რეკომენდაციას ვუწვევთ განათლების სამინისტროს, შეზღუდვები მე-6 კლასის ჩათვლით, კიდევ 4 დღე კვლავ გაგრძელდეს. იგივე ეხება საბავშვო ბაღებსაც“.

ჯანდაცვის მინისტრი ვარაუდობს, რომ მომდევნო კვირაში სასწავლო პროცესის შეწყვეტა საჭირო აღარ იქნება.

ვირუსული მენინგიტის გავრცელების გამო, ჯანდაცვისა და განათლების სამინისტროებმა სასწავლო პროცესის დროებით შეწყვეტის გადაწყვეტილება 21 მაისს მიიღეს. განათლების სამინისტროს ინფორმაციით, დანახვით კლასებში, 37-30 მაისს გაცდენილი საათები მოსწავლეებს საპატიოდ ჩათვლებულა და საზღვრულ არდადეგების თარიღი არ გადაინდგეს.

ბოლო ერთი თვის განმავლობაში საქართველოში მენინგიტის 306 შემთხვევა აღრიცხულია. დაავადებულთა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის ინფორმაციით, შემთხვევების უმეტესობა (169) თბილისშია რეგისტრირებული, 51 ქუთაისში, 18 აჭარაში, 11 კი რუსთაველი.

თბილისში აღრიცხული შემთხვევებიდან ვირუსული მენინგიტით ყველაზე მეტად 5-9 წლის ბავშვები არიან ინფიცირებულნი, მათი რაოდენობა 90-მდე აღწევს. შემდეგ ასაკობრივ ჯგუფს 2-4 წლამდე ასაკის ბავშვები წარმოადგენენ — 60 შემთხვევით, შემდეგ მოდის 10-14 წლის ასაკის ბავშვები 40-ზე მეტი შემთხვევით.

ჰოსპიტალიზაციის ყველაზე მეტი რაოდენობა (20 შემთხვევა) თბილისში 22 მაისს დაფიქსირდა.

ვირუსული მენინგიტი ხელის კონტაქტის შედეგად გადადის და ჰიგიენის დაცვა აუცილებელია.

„ვერსიანიუსი“

სამხრეთში, ეს საკითხი დღეს არაა აქტიური

კანონში განსაზღვრული არ არის, როგორ გადაინიშნება თანხა მუნიციპალიტეტს, თვითმმართველი ქალაქის მერისა და საკრებულოს შორის

მანია მიხეილაძე

593-51-90-12

15 ივნისს, ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებზე, საქართველოს მოსახლეობა 12 თვითმმართველი ქალაქის მერს, 58 გამგებელსა და 71 საკრებულოს წევრებს აირჩევს. საინტერესოა, რა ბიუჯეტი დახვდება 16 ივნისს ახალ მერს, გამგებელსა და საკრებულოს თავმჯდომარეს, ან დახვდება თუ არა საერთოდ? თვითმმართველი ქალაქებს — თბილისს, რუსთავს, ქუთაისს, ფოთს, რამდენიმე ახალი ქალაქი შეემატა და ბუნებრივია, ლოგიკური კითხვა ჩნდება — საიდან, როგორ ან რა მექანიზმით დაფინანსდება ახალი თვითმმართველი, თუ მუნიციპალური ერთეულები? როგორაა ეს საკითხები თვითმმართველობის კოდექსში დარეგულირებული?

ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი მისილ ჯიბუშვილი „ვერსიასთან“ საუბრისას აცხადებს, რომ 15 ივნისის არჩევნების შემდეგ, სამხრეთში, ახალი თვითმმართველი ქალაქების მერიებისთვის საჭირო შენობა-ნაგებობები არ არსებობს. არჩევნების შემდეგ არ გვეცოდინება, სად განთავსდება მაგალითად, ქალაქ ამბროლაურის თვითმმართველობის ოფისი, რომელ შენობაში შევა ქალაქის მერი: „უმთავრესი და, იმავდროულად, სამხრეთში არაა, რომ ამ ახლადარჩეულ ადამიანებს ხელფასს არაფერში მივცემთ. ეს ხარჯები იმ ბიუჯეტის ფარგლებში გადაინიშნება, რაც დღემდე არსებობს, რადგან დამატებითი ხარჯი ბიუჯეტში გათვალისწინებული არ არის. 15 ივნისის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შემდეგ ასეთ რეალობაში აღმოჩნდებით — არ გვეცოდინება, სად განვათავსოთ იმ თვითმმართველი ქალაქების მერები ან გამგებლები, სადაც აქამდე ქალაქის თვითმმართველობა არ არსებობდა. არჩევნების შემდეგ უნდა გამოვანახოთ შენობები, გამოვყოთ ოთახები... ჩემთვის უცნობია, ახლა ამაზე ვინმე მუშაობს თუ არა. შესაძლოა, საკრებულოების ტერიტორია ორად გაიყოს, ერთი თვითმმართველობას, მეორე მუნიციპალურ საკრებულოს დაეთმოს. გამორიცხებული არ არის, შენობის ერთ სართულზე მერია იყოს, მეორეზე საკრებულო. ეს საკითხები დღემდე დარეგულირებულია“.

ქვეყნის მასშტაბით, ახალი თვითმმართველი ქალაქებიც გაჩნდა და საკრებულოების რაოდენობაც გაიზარდა. როგორ უნდა განისაზღვროს ახალი თვითმმართველი ქალაქების ან მუნიციპალური ერთეულების ადგილობრივი ბიუჯეტები? საიდან და როგორ უნდა დაფინანსდეს, სახელმწიფო ბიუჯეტიდან თუ მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან? მიხეილ ჯიბუშვილის განმარტებით, თვითმმართველობის კოდექსი არც ამ საკითხს არეგულირებს: „მხოლოდ ის ვიცით, რომ ეს თანხა იმ მოცემულობით უნდა გადაინიშნოს, რაც გვაქვს. რადრო დასჭირდება ამ პროცესს, უცნობია. ეს მნიშვნელოვანი დეტალები თვითმმართველობის კოდექსს უნდა დაერეგულირებინა, მაგრამ კანონში მსგავსი რამ განვიხილავ არ არის. 15 ივნისის არჩევნების შემდეგ მოგვიწევს მსჯელობა, როგორ ან რა პრინციპით გადავანაწილოთ თანხა. სამხრეთში, ეს საკითხი დღეს არავის აინტერესებს. ხელისუფლების წარმომადგენლები გვეუბნებიან, თანხა, რაც უკვე ადგილობრივი ბიუჯეტებში არსებობს, ახლად შექმნილ ერთეულებზე გადაინიშნება. თეორიულად, შესაძლებელია, მაგრამ ეჭვი მეპარება, ამის პრაქტიკულად განხორციელება იოლი იყოს — პროცესს, საჯარაუდოდ, საბიუჯეტო ხარჯების ზრდა მოჰყვება. მაგალითად, კანონში განსაზღვრული არ არის, როგორ უნდა გადაინიშნოს თელავის ბიუჯეტისთვის გამოყოფილი კონკრეტული თანხა ქალაქის მერიის, საკრებულოსა და რაიონების მიხედვით. რაც შეეხება მექანიზმს, თუ პრობლემა, 5 000 000 ლარს ავიღებთ, საჯარაუდოდ, 3 000 000 მერიას, ხოლო 2 000 000 საკრებულოს ერგება. ზუსტად როგორ უნდა განაწილდეს, გაურკვეველია. ამ ფონზე, გამორიცხებული არ არის, სამართლიანობის პრინციპიც დაირღვეს, რადგან ნებისმიერი რაოდენობის საბიუჯეტო სახსრების განაწილება კონკრეტული თანამდებობის პირის პოლიტიკურ ნებაზე იქნება დამოკიდებული. ადგილობრივი მოსაკრებელი და შემოსავალი ტერიტორიის მიხედვით, ადგილობრივი ბიუჯეტში შევა, ცენტრალური თანხა ანუ ტრანსფერი კი, სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ისე გადაინიშნება, როგორც საჭიროდ ჩათვლიან. თუ თანხა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან

უნდა გამოიყოს, ამას პარლამენტი, ხოლო თუ მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან, მაშინ მთავრობა გადაწყვეტს. ეს ყველაფერი კანონში განვიხილოთ უნდა ყოფილიყო, მაგრამ დიდი ხანია საქართველოს ეკონომიკას პოლიტიკა მართავს და ნებისმიერი საკითხი პოლიტიკური მიზანშეწონილობით წყდება და არა ეკონომიკური განვითარებით“.

ახალი კანონმდებლობის მიხედვით, ხელფასს მხოლოდ თანამდებობის პირები მიიღებენ. საკრებულოებს ფრაქციის თავმჯდომარეები და მოადგილეები ჰყავს და შესაბამისად, ანაზღაურებაც მათ ეკუთვნის. საკრებულოს წევრობისთვის ხელფასს არავინ იღებს, მაგრამ მიხეილ ჯიბუშვილის განცხადებით, ბოლო დროს განვითარებულმა მოვლენებმა ცხადყო, რომ საკრებულოების წევრები დანამატებითა და პრემიებით სარგებლობენ. „ვერსიის“ კითხვაზე, რატომ არ გაითვალისწინეს 2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში ახლად შექმნილი თვითმმართველი ქალაქებისა და მუნიციპალური ერთეულების ხარჯი, მიხეილ ჯიბუშვილი პასუხობს: „სამხრეთში, თვითმმართველობის ახალი კოდექსი თვითმმართველობის გასაძლიერებელი კანონი არ არის. პირიქით, ამ კოდექსის მიხედვით, სადაც თვითმმართველობა არსებობდა, ისიც მოიშალა. ადგილებზე ორხელისუფლებიანობის საფრთხე იქმნება, რადგან კანონში გამოკვეთილი არ არის, ვინ იქნება პირველი პირი მუნიციპალიტეტში — არჩეული გამგებელი თუ საკრებულოს თავმჯდომარე. ეს კირეალურ ცხოვრებაში, სხვადასხვა სოციალური თუ კომუნალური საკითხის გადაწყვეტის დროს, სერიოზულ წინააღმდეგობასა და გაუგებრობას შექმნის. კანონით, ასეთი საფრთხე საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტის დონეზე არსებობს. ეს კანონმდებლობა თვითმმართველობის გაუმჯობესების კენ არაა მიმართული. ესაა პოლიტიკურად სახიფათო თამაში, რომლის კარგი მაგალითია უკრაინის ფედერალიზაცია რუსეთის მიერ, რასაც ბოლო 20 წლის განმავლობაში, საქართველოს სხვადასხვა ხელისუფლებაც წარმატებით განაგრძობს ჯერ გუბერნატორების შემოღებით და ახლა უკვე რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონში, ამბროლაურის დედაქალაქად გამოცხადებით. ამბროლაურში ქალაქის თვითმმართველობის შექმნა დანაშაულებრივი, მავნებლური გამოხატულებაა, რადგან ფედერაციის ტიპის ცენტრების შექმნით, საქართველოს დაქუცმაცების საფრთხე იქმნება. ამის არავითარი საჭიროება არ ყოფილა იმის გარდა, რომ ოფიციალურად დაფიქსირებულიყო გარკვეული ტერიტორია, რომლის ფედერალური ცენტრი ამბროლაურია. უკრაინაში განვითარებული მოვლენების ფონზე, განსაკუთრებით საშიშია ასეთი ცენტრები, რადგან თანხის დროზე, რუსეთმაც რეგიონად გამოყოფილი, სადაც მოგვიწევს, რეგულირებული ჩაატარა და უკრაინის ჩამოშორება. ჩვენმა კოპატივებმა კი — ნაციონალურმა და „ოცნებამაც“, თვითმმართველობის კოდექსით საქართველოს ფედერალიზაციას შეუწყვეს ხელი“.

მიხეილ ჯიბუშვილი აცხადებს, რომ არჩევნების ჩატარება ეკონომიკური პროცესია, ამიტომ ადგილობრივი თვითმმართველობისა და ზოგადად, ნებისმიერი სახის არჩევნები ივნისში კი არა, წლის ბოლოს უნდა გამართულიყოს. მისი თქმით, შესაძლოა, წინა საკრებულომ წლის მანძილზე გამოყოფილი თანხა სრულად გახარჯა და გამოიცხადდა არ არის, საბიუჯეტო სახსრები წინასწარ ჩვენთვის პერიოდისთვისაც გამოყენებინათ. მიხეილ ჯიბუშვილს მიაჩნია, რომ 2014 წლის მეორე ნახევარი ეკონომიკურად რთული იქნება, რადგან ადგილობრივი ბიუჯეტებში ბევრი სოციალური და კომუნალური ხარჯია, მათ შორის სახელფასო ხარჯი და შესაბამისად, ახლადარჩეულ საკრებულოებს რთული ეკონომიკური პროცესი ელით.

იმის გასარკვევად, უკვე არის თუ არა გადაწყვეტილი, სად განთავსდება თვითმმართველი ქალაქების მერია-საკრებულოები, „ვერსია“ რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს დაუკავშირდა. საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტში განვიცხადეს, რომ ამ მიზნით იმ შენობებს გამოიყენებენ, რომლებიც აქამდე მუნიციპალურ შენობებად ითვლებოდა. თვითმმართველობის კოდექსის მიხედვით, ტერიტორიული ოპტიმიზაცია აღარ მოხდა. ეს ნიშნავს, რომ მაგალითად, გორი თვითმმართველ ქალაქად კი გამოცხადდა, მაგრამ მუნიციპალიტეტებად აღარ გაიყო. შესაბამისად, გორის მერი, გამგებელი და საკრებულოს თავმჯდომარე გორის მუნიციპალიტეტის შენობაში განთავსდებიან. ასეთივე პრინციპი იმოქმედებს საქართველოს მასშტაბით, ყველა მუნიციპალური ერთეულსა და თვითმმართველ ქალაქში.

სასამართლო დავით კახეიასილი უღანაშაულოდ სხმო

თავდაცვის ყოფილი მინისტრი დავით კახეიასილი სასამართლომ ე.წ. კონტრაბანდული სპორტის საქმეზე გაამართლა. მასთან ერთად ბრალდებულ მის სიძეს, მეორე ჯანაშვილს კი თავისუფლების 9 წლით აღკვეთა მიესაჯა. ბიზნესმენი დავით კახეიასილი, ქართული მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, საფრანგეთში 2013 წლის 15 ოქტომბერს დააკავეს, თუმცა საფრანგეთის სასამართლომ საქართველოს თავდაცვის ყოფილი მინისტრის ექსტრადირებაზე უარი განაცხადა და გაათავისუფლა. დავით კახეიასილის წინააღმდეგ, საქართველოში რამდენიმე საქმეა აღძრული. ერთ-ერთი კონტრაბანდული სპორტის საქმეა, მეორე ტელეკომპანია „იმედის“ დარიის ტერიტორიის გასხვისებისა, სადაც კახეიასილი გიგი უგულავასთან ერთადაა ბრალდებული, მესამე საქმე კი დავით კახეიასილის თავდაცვის მინისტრის პერიოდს უკავშირდება — კახეიასილის სამინისტროს შესყიდვების დეპარტამენტის ყოფილ უფროსთან, ალექსანდრე ნინუასთან ერთად, ბიუჯეტის გაფლანგვით, 6 მილიონამდე ევროს მითვისებას ედავებიან.

„პირველი“

ირაკლი ღარიბაშვილია მხხთა-მთიანეთი მოინახულა

პრემიერ-მინისტრმა სოფელ ბულაჩაურის მოსახლეობასთან საუბრისას განაცხადა, რომ ხელისუფლების ვალდებულებაა, აკეთოს საქმე და იზრუნოს ხალხზე. მთავრობის მეთაურმა ბულაჩაურის სამელიორაციო სისტემის სათავე ნაგებობის მშენებლობა დაათვალიერა. სამუშაოების შედეგად აღდგება საგურამოს სარწყავი სისტემა. ღარიბაშვილის თქმით, ხელისუფლება თანმიმდევრულად აგვარებს წლების მანძილზე დაგროვილ და უყურადღებოდ მიტოვებულ მნიშვნელოვან პრობლემებს. ბულაჩაურის მოსახლეობამ პრემიერს წყლის პრობლემის მოგვარება, შიდაგზის მოწესრიგება სთხოვა და მათი გადაჭრის პირობა მიიღო. პრემიერი ასევე სტუმრობდა მთიანეთს ბევრეთს, რომელსაც ელექტროენერგია არააოდეს ჰქონია. ღარიბაშვილმა ზაურ ახვლედიანის ოჯახში ელექტრონათურა სიმბოლურად აანთო. მთავრობის მეთაურმა განაცხადა, რომ საქართველოში აღარ იარსებებს დასახლებული პუნქტი, სადაც ელექტროენერგია არ იქნება.

ღარიბაშვილმა სინანულით აღნიშნა, რომ სოფელში, უშუქობის გამო, იქ რეგისტრირებული რამდენიმე ათეული მოსახლის ნაცვლად, მხოლოდ ექვსი ოჯახი ცხოვრობდა. პრემიერ-მინისტრი მიიჩნევს, რომ აუცილებელი ინფრასტრუქტურის უზრუნველყოფით, როგორცაა ელექტროენერგია, გზა, წყალი და ბუნებრივი აირი, ადამიანები მშობლიურ სოფლებს დაუბრუნდებიან.

პრემიერ-მინისტრმა სოფელ ბევრეთის დედათა მონასტრის და წმინდა ნიკოლოზის ეკლესიაც მოილოცა. სამონასტრო კომპლექსში მასთან ერთად ვიცე-პრემიერი, ენერგეტიკის მინისტრი კახა კალაძე იმყოფებოდა.

სოფელ ზარიძეების მოსახლეობასთან შეხვედრისას კი, პრემიერმა აღნიშნა, რომ სექტემბერში უკვე გვექნება კანონი მთის შესახებ და მთელი ყურადღება მთიანი რეგიონებისკენ გადავა. პრემიერმა თიანეთის-ზარიძეების-წინვალის საავტომობილო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოებიც დაათვალიერა. ამ გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები 1980-იანი წლების შემდეგ არ ჩატარებულა, რის გამოც ბოლო წლების განმავლობაში, ფაქტობრივად, არ ფუნქციონირებდა და მოსახლეობას გადაადგილების პრობლემას უქმნიდა. პრემიერმა მადლობა გადაუხადა ადგილობრივებს მოთმინებისთვის და შიდაგზებისა და სასმელი წყლის პრობლემის აღმოფხვრაში დახმარება აღუთქვა: „რეგიონები მოვიარე და ყველგან ბევრი პრობლემა დაგვხვდა. სამხრეთში, ოქროს დრო არის დაკარგული, წლების მანძილზე ეს პრობლემები დაგროვდა. ახლა მთავარია სოფლის მეურნეობის და ეკონომიკის განვითარება. უკვე გვაქვს შედეგები, გლეხის შრომა დაფასდა“.

„ვერსიანიუსი“

ადოკატები ადოკატების წინააღმდეგ!

გადაყენებენ თუ არა ზაზა ხატიაშვილს და რა სისხლის სამართლის დანაშაულებზე საუბრობს ასოციაციის თავმჯდომარე

ენო კომანძია
599-95-33-16

ადოკატთა ასოციაციაში დაპირისპირება საინტერესო ფაზაში შედის. ახლადშექმნილი ორგანიზაცია „ადოკატთა უფლებებისთვის“ და მისი ხელმძღვანელი ნიკოლოზ მჭავანაძე ასოციაციაში ვადამდელი არჩევნების ჩატარებას ითხოვენ. მოქმედი და უკვე მეორედ არჩეული თავმჯდომარე ზაზა ხატიაშვილი კი მჭავანაძეს არაპირდაპირ, მაგრამ მაინც გარიცხვით ემუქრება. რეალობა ისევ მწარეა: გასულ წლებში 100-ზე მეტი დაჭერილი ვეჭილის ფონზე, ადოკატთა კორპუსი დღეს ზედმეტად პოლიტიზებული და შიდაჯგუფებად დაყოფილი.

როგორც ირკვევა, ორგანიზაცია „ადოკატთა უფლებებისთვის“ უკვე რამდენიმე თვეა, სერიოზულად მუშაობს ასოციაციის წესდებაში შესატან ცვლილებებზე. მათი უმთავრესი მოთხოვნა საკმაოდ ნოვატორულია და ვადამდელი არჩევნების ელექტრონული წესით ჩატარებას უკავშირდება. მსგავსი ტიპის არჩევნები მოტლანდიაში, უნგრეთში, ლატვიასა და აშშ-ში ტარდება და ჩვენც დროსა და ფინანსებს დაზოგავთო, — ირწმუნება ნიკოლოზ მჭავანაძე. „ადოკატები ცვლილებებისთვის“ 4000 ადოკატს ასოციაციის თავმჯდომარისა და მმართველი ორგანოს არჩევას შინიდან გაუსვლელად სთავაზობენ და ასოციაციის წესდებასა და მუშაობის წესში შემდეგი ცვლილებების შეტანას ითხოვენ: შეიქმნას ელექტრონული ბაზა წარმატებული ადოკატების საქმიანობის განსათავსებლად; ამუშავდეს 24-საათიანი ცხელი ხაზი და სპეციალური მობილური ჯგუფი; შეიქმნას ადოკატთა ნახალისების სისტემა და სპეციალური ფონდი ადოკატებისთვის აუცილებელი დანების საწარმოებლად; გაიზარდოს ასოციაციის ეგიდით ჩატარებული ტრენინგების ხარისხი და პრაქტიკა; ადოკატთა ასოციაციას პარლამენტსა და სხვა სახელმწიფო სტრუქტურებში რეალური წარმომადგენლობა უნდა ჰქონდეს; ბიუჯეტიდან და გრანტებიდან შემოსული თანხები გამჭვირვალე იყოს; გასაჯაროვდეს ყოველწლიური აუდიტორული შემოწმების დასკვნები; ჩატარდეს გამოკითხვები ადოკატთა შორის სხვადასხვა მნიშვნელოვან საკითხზე; ამოქმედდეს ადოკატთა პროფესიული დაზღვევა; 6 თვეში ერთხელ მომზადდეს ანგარიში ხელისუფლების დარღვევების შესახებ; შემცირდეს ადოკატთა ასოციაციის წევრობის 20%-იანი საშემოსავლო გადასახადი; ასოციაციაში მისაღებად საკმარისი გახდეს მხოლოდ ადოკატთა საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩაბარება; დაიწყოს ადოკატთა კორპუსის რეალური დეპოლიტიზაცია... უშუალოდ, არჩევნების ნაწილში კი, როგორც ნიკოლოზ მჭავანაძე აცხადებს, ფარული კენჭისყრა კომპიუტერის მეშვეობით გაცილებით სწრაფი და უმტკივნეულო პროცესი იქნება. გარდა ამისა, ასობით ადოკატის სახელით, მჭავანაძე ადოკატთა კორპუსს სთავაზობს, საერთო კრების არასაპატიო მიზეზით არმონვევის შემთხვევაში, თავმჯდომარის უფლებამოსილების შეწყვეტასა და ახალი თავმჯდომარის არჩევას.

რამ განაპირობა ასეთი დაპირისპირება ადოკატთა ასოციაციაში და როგორ მივიდნენ ადამიანის უფლებადამცველები ერთმანეთის უფლებების დარღვევამდე — ამის შესახებ თავის პოზიციას „ვერსისთვის“ ნიკოლოზ მჭავანაძე აფიქსირებს: „ვადამდელი არჩევნების იდეა კარგა ხნით ადრე გაგვიჩნდა. ზაზა ხატიაშვილის გადაყენების თემა მანამდეც ტრიალებდა, თუმცა არჩევნების საკითხს სულ სხვა კუთხით ვუყურებთ: საარჩევნო სისტემაში ცვლილებებია საჭირო. ჯერ ერთი, ასოციაციაში 4 000-მდე ადოკატია და ისინი ერთად არასოდეს არსად იკრიბებიან. არჩეულ თავმჯდომარეს ლეგიტიმაციის უფრო მაღალი ხარისხი რომ ჰქონდეს, ელექტრონული არჩევნები უნდა ჩატარდეს. სახლიდან გაუსვლელად, კომპიუტერით, თითოეული მათგანი სასურველ კანდიდატს ხმას მარტივად მისცემს. ელექტრონული არჩევნები ადოკატების უმრავლესობის მონაწილეობას უზრუნველყოფს. დაიზოგება ფინანსები, დრო, ალარც 4 000-კაციანი დარბაზის დაქირავება მოგვიწევს. წინა არჩევნები ფილარმონიაში ჩატარდა, სადაც მხოლოდ 2 000 კაცი ეტყვა. ხატიაშვილმა 994 ხმით მოიგო, ხმა სულ 1300-მა კაცმა მისცა და 1700 კაცი მოვიდა. ანუ, 400 ადამიანი უკან გაბრუნდა, იმხელა რიგი იდგა საარჩევნო ყუთებთან. ელექტრონული ტიპის მომსახურება კი მხოლოდ არჩევნების მშვიდად ჩატარების კი არა, ნევრთა გამოკითხვის საშუალებასაც მოგვცემს. ხატიაშვილის ბევრ განცხადებას ადოკატების უმრავლესობა არ ეთანხმება, მაგრამ ამის შესახებ ვერაფერს იგებს. როცა დღის წესრიგში სერიოზული საკითხები დგება, მაგალითად, კანონში შესატანი ცვლილებები, ხატიაშვილის მოსაზრება თუ ინიციატივა საიტზე დაიდება და მისი მონონების ან დანუნების საშუალება სხვა ადოკატებსაც ექნებათ. ბოლო არჩევნები შეურაცხყოფის ფონზე წარიმართა — იყო გინება, წივილი-კივილი... ამ ვითარების გამო ბევრი არჩევნებში მონაწილეობისგან თავს იკავებს“.

ტექნიკურისა და ფინანსურის გარდა, ასოციაციაში სხვა სახის პრობლემებიცაა: ასოციაციის თავმჯდომარის მისამართით მიმდინარე პოლიტიკური ბრალდებებიც ისმის — მას ნაციონალურ მოძრაობასთან შეკრულ პირად მიიჩნევენ. ნიკოლოზ მჭავანაძის განცხადებით, ორგანიზაციაში გაერთიანებულ 100-ობით ადოკატს ერთნაირი პოზიცია აქვს: „ასოციაცია პოლიტიკურ სტრუქტურად იქცა, რომელიც სხვადასხვა პოლიტიკური ჯგუფის ინტერესებს გამოხატავს. ასოციაციას დიდი ხანია ერთი და იგივე ხალხი მართავს. დღეს ისინი სიძულვილის ენით საუბრობენ. რამდენჯერმე, ამა თუ იმ თემაზე საწინააღმდეგო აზრის დაფიქსირების გამო, ხელისუფლებასთან შეკრულებად გამოგვაცხადეს და მტრები გვინოდეს. ზაზა ხატიაშვილის წინააღმდეგ სასამართლოში სარჩელიც შევიტანე, პატივისა და ღირსების შემდგომი ბრალდებების გამო. ადოკატობა დღეს ყველაზე დაჩაგრული პროფესიაა და გვინდა, კვლავ პრესტიჟულად იქცეს, ამიტომ ჩვენი ორგანიზაციის პროგრამას ყველა ადოკატს გადავუზღავნი. როცა ეს კამპანია დაიწყეთ, ითქვა, მჭავანაძე

ნაძეს ადოკატთა ასოციაციის თავმჯდომარეობა უნდაო, მაგრამ სკამისთვის არ ვიბრძვი, უბრალოდ, ბოლო მოვლენებით შეძრწუნებული ვარ და ვხედავ,

ადოკატთა ასოციაცია ნაციონალურ თანაა გაიგივებული. ზაზა ხატიაშვილს 4 000 ადოკატის სახელით ლაპარაკის უფლება არ აქვს. შეუძლია, პოლიტიკური საქმიანობა სხვა სტატუსით განაგრძოს. თუ თავად ადოკატის უფლებები დაკნინდება, მოქალაქეების უფლებები როგორ უნდა დაიცვან?! ერთ კაცს კი არ ვუპირისპირდები, მინდა, მთელი სისტემა შეიცვალოს!“

ნიკა მჭავანაძის უკანმდგომი 100-ობით ადოკატი, ჯერჯერობით, არ ჩანს, მაგრამ ზაზა ხატიაშვილის მისამართით მსგავსი ბრალდებები აქამდეც გაუღრდა. როგორც თავად ადოკატთა ასოციაციის თავმჯდომარე გვიხსნის, წესდებასა და არჩევნების წესში ცვლილებების შესატანად, უფრო სწორად საკითხის კრებაზე დასასმელად, მინიმუმ, 400 ადოკატის ხელმოწერაა საჭირო. მოკლედ, აქტიური თუ უჩინარი მონაწილეობის გარეშე „ვერსისთვის“ ზაზა ხატიაშვილმა უპასუხა და არც საპასუხო ბრალდებები დაიშურა: „ნ თვის წინ არჩევნები უკვე ჩატარდა და უპრეცედენტო რამ გავაკეთე — ხმის დამთვლელ კომისიაში უმრავლესობა შეგნებულად დავთმე. როცა პირველად ამირჩიეს ასოციაციაში, ადოკატები ავტომატურად მომყავნათ და არჩევნების დასრულების პოლიციამ ჩაატარა. ახლა არჩევნები მართლა ელექტრონულად რომ ჩატარდეს, ხმას პოლიციის უფროსის კაბინეტიდან მისცემენ! გაცილებით უსაფრთხოა, ადამიანი არჩევნებზე ფიზიკურად მოვიდეს. მაშინ ხმათა 80% ავიღე. თუ ადოკატთა იგივე რაოდენობა იტყვიან, ნიკოლოზ მჭავანაძის ინიციატივები სწორიაო, მათ გადაწყვეტილებას დავემორჩილები, მაგრამ 10-მა ადოკატმა რომ რაღაც წინადადება წამოაყენოს, ამის გამო კანონს ვერ შევცვლი. ბატონ მჭავანაძეს, წესდებაში ცვლილება რომ მოითხოვოს, 400 ხმის შეგროვება დასჭირდება. მან ისიც განაცხადა, 2 დღეში 400 ხელმოწერას შეგვაროვებ და ზაზა ხატიაშვილს გადავაციებო — სად არის ეს ხელმოწერები?! მჭავანაძეს რომ გაუჭირდება, ისიც ჩემთან გამოიტყუება, დამიცავიო. ნაციონალური მოძრაობის წევრებიც ჩემთან მორბიან, „ქართული ოცნებაც“, ლეიბორისტებიც... მე უფლებადამცველი ვარ და ადამიანებს პოლიტიკური ნიშნით ვერ დავყოფ. რა არ იკადრა „ოცნებამ“, რომ ასოციაციის თავმჯდომარე არ გავმხდარიყავი — ადოკატებს ფინანსური პოლიტიკიდანაც კი ურეკავდნენ... ვიდრე ცოცხალი ვარ, ვერ დავუშვებ, ადოკატთა კორპუსს ხელისუფლება მართავდეს. როცა სააკაშვილის რეჟიმს ვუპირისპირდებოდი და პროტესტის ნიშნად, ხელზე ზოროს ვიდებდი, სად იყო მაშინ ნიკოლოზ მჭავანაძე? ასოციაციის თავმჯდომარე რომ გავხდი, მაშინ 3-ოთახიანი ბინაში ვიყავით, დღეს კი 4-სართულიანი შენობა გვაქვს.

2-სართულიანი შენობა გავხსენით ქუთაისშიც, ახლა ბათუმშიც ვაპირებთ. ეტყობა, ის ვერ აიტანეს, ფული სახლში რომ არ მიმაქვს და არ ვიპარავ. პირიქით, ასოციაციის თავმჯდომარეობა ჩემთვის ფინანსური კატასტროფაა! ალბათ, უნდაო, ისევ 100 ადოკატი ჩაყარონ ციხეში, მაგრამ არ დავუშვებ, პოლიტიკური სიმპათიის მიუხედავად, რომელიმეს თავიდან თმა ჩამოუყარდეს... 4000 ადოკატს წარმოვადგენ, ბევრ მინისტრზე დიდი ძალაუფლება მაქვს. თუ ნიკოლოზ მჭავანაძეს 100-ობით კაცი უჭერს მხარს, ამდენივე ხელმოწერა წარადგინოს. არ მინდოდა, ეს მეთქვა, მაგრამ მაქვს ინფორმაცია, რომ მან რამდენიმე ადოკატს ხელი ცარიელ ფურცელზე მოაწერინა და დღეს ამ ხელმოწერებს სათავისოდ იყენებს. ამაზე ადოკატების 2 ოფიციალური განცხადება უკვე მაქვს. არ მინდა, წინასწარ რაიმეს თქმა, მაგრამ ეს უკვე სისხლის სამართლის დანაშაულია. სხვათა შორის, ცოტა ხნის წინ ადოკატი ბერკაია მიპირისპირდებოდა და ასოციაციიდან გაავდეს. მოვიწვევ კრებას და ის გადაწყვეტს, ასოციაციას მე დავტოვებ თუ ის, ვინც მიპირისპირდება“.

ალბათ, ერთი „რუის-ურბნისის კრება“ ადოკატთა ასოციაციასაც არ აწყენდა. პოლიტიკურ განცხადებებსა და არაოფიციალურ მმართველებზე რომ არაფერი ვთქვათ, ჯერ მარტო იმ ადოკატმა როგორ უნდა დაეცვა, ვისაც თავად ვერ გაუგია, ხელს რაზე აწერს. ასეა თუ ისე, ასოციაციის თავმჯდომარის არჩევნები რამდენიმე თვის წინ იყო და ჩანს, ვადამდელი არჩევნების ჩატარება მხოლოდ ზაზა ხატიაშვილის გადაყენებითაა შესაძლებელი. თუმცა, ადოკატთა კორპუსს ძირეული ცვლილებების ტალღა თუ არ გადაუვლის, არც იმას აქვს მნიშვნელობა, ვინ იქნება ახალი თავმჯდომარე!

პირსიანიუსი

პრემიერის ინიციატივით, საზღვარგარეთ მსხოპრები ქართველებისთვის ონლაინსკოლა გაიხსნება

ირაკლი ლარიბაშვილის ინიციატივით, ახალი გლობალური ქსელი Tanamemamule. ge-ით საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველები ერთმანეთთან კონტაქტის დამყარებას შეძლებენ: „კიდრე ერთხელ გამოვხატავთ საზღვარგარეთ მცხოვრები ჩვენი თანამემამულეების პატივისცემასა და სიყვარულს. ისინი საქართველოდან შორს ცხოვრობენ, მაგრამ სამშობლოს განუყოფელი ნაწილი არიან. ჩვენ გვაქვს ახალი სტრატეგია — მეტი კომუნიკაციის მიზნით, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით შეიქმნა თანამემამულეთა გლობალური ქსელი, რომლითაც შესაძლებელია ზუსტი მონაცემების ეფექტიანად შეგროვება. ამავე ქსელის ფარგლებში შეიქმნა ონლაინსკოლა. ამით საშუალება მიეცემა ჩვენ თანამემამულეებს, ონლაინრეჟიმის გავრცელებით შეისწავლონ ქართული ენა, ლიტერატურა. ეროვნული თვითშეგნების შენარჩუნებაში უდიდეს როლს ასრულებს საქართველოს ეკლესია. მინდა, განსაკუთრებით გამოვყო და აღვნიშნო მათი როლი“.

ლარიბაშვილისევე განცხადებით, ყველა პირობა უნდა შეიქმნას, რომ საზღვარგარეთ მცხოვრებმა ქართველებმა საკუთარ სახლში თავი კომფორტულად იგრძნონ. როგორც პრემიერმა აღნიშნა, უცხოეთში მცხოვრები ქართველები, საქართველოში ინვესტირების შემთხვევაში, შეღავათებით ისარგებლებენ: „მინდა, ვისარგებლო შემთხვევით და დაავალო მთავრობის ეკონომიკურ გუნდს, დაუყონებლივ დაიწყოს ფიქრი და მუშაობა ჩემს ინიციატივასთან დაკავშირებით, რომელიც ქართული დიასპორისთვის ინვესტიციების კუთხით ფინანსური შეღავათების შემოღებას გულისხმობს“.

„პირველი“

პოროშენკოს ქართული მრჩევლები, ანუ ლაშაბე მი კანზარე უკრაინულად

ბიორგი იაშვილი

ვერც ციხეში ჩასამ და ვერც საერთაშორისო მხარდაჭერამ უშველა იულია ტიმოშენკოს და მისი საპრეზიდენტო ამბიციაც თამაშად შეიძლება წარსულს ჩაეხადროთ. უკრაინის საპრეზიდენტო არჩევნებში „სოკოლადის მეფე“, პეტრე პოროშენკომ გაიმარჯვა. პოროშენკოს „სოკოლადის მეფე“ უკრაინაში ყველაზე დიდი სოკოლადის ქარხნის, „როშენის“ მფლობელობის გამო შეარქვეს. ერთის მხრივ, ცუდი არ არის, როცა პრეზიდენტად მილიარდერი მოდის. იმის იმედი მინც გექნება, თვეში 40 ათას ლარზე (ამ შემთხვევაში გრივანზე) ჭკუა არ გადაეკეტიება და ამომრჩევლის გულის გასახეთქად ასეთ პრემიას არ გამოიწერს; მეორეს მხრივ კი პოროშენკომ არჩევიდან რამდენიმე საათში განაცხადა, მრჩევლად საქართველოს მოქალაქე მყვინდარს. ეს ამბავი გაცილებელი არ იყო, გაირკვა, უკრაინის ახალ პრეზიდენტს ერთი კი არა, ერთბაშად, საქართველოს ორი მოქალაქე ეყოლება მრჩევლად — მიხეილ სააკაშვილი და კახა ბენდუქიძე.

კაცია და გუნება, ჩვენც რა უფლება გვაქვს, უკრაინის პრეზიდენტის არჩევანში ჩავერიოთ, თუმცა სერიოზული ეჭვი გვაქვს, გამოთქმას — „ვერც მხარე ჭამე, კვლავ ტკბილი“, დიდი კითხვის ნიშანი დაესმის. სოკოლადის მეფეს ტკბილი არ უნდა უკვირდეს და მხარე რა არის, შევეცდებით, ავხსნათ.

ვერც ბენდუქიძის ვთქვათ და სააკაშვილი „როშენის“ სოკოლადის კრემიანი შიგთავსით, ჩაროზად შემოვიწინაოთ. უკრაინულად „ოუდა“ როგორ გამოითქმის, ვერ გეტყვი, მაგრამ ალბათ, ზუსტად ისევე ჟღერს, როგორც ქართულად. შესაბამისად, უკრაინულ ამომრჩევლებს ბევრი ვარჯიში არ დასჭირდება, ინტერნეტში ნახავს ქართველთა გამოსვლებს და იმასაც, როგორ მიიბიჯებდა ერთ დროს ეკონომიკის მინისტრი ბენდუქიძე ფურთხის წვიმში და როგორ არ ანალღვლებდა ეს ამბავი. უკრაინის მინებს, რომელზეც იმდენი ხორბალი მოჰყავთ, ეს ქვეყანა მსოფლიო ხორბლის ბაზარზე ერთ-ერთი სერიოზული მოთამაშეა, ბურები, ჩინელები და ინდუსები დაეპატრონებიან (სამაგიეროდ, ბიუჯეტი შეივსება), უცხოელებზე გაიყვანება მოქმედი, გაჩერებული ქარხნები კი გასხვისდება. ამომრჩეველი ამის გამო გადაირევა და აქციებს გამართავს, ამ დროს კი საკმეში უკვე სააკაშვილი ჩაერთვება.

მრჩევლად მიხეილ სააკაშვილის დანიშვნის შემთხვევაში, პოროშენკოს კარის მომდერალი გახდება რუსლანა. კიევში წელიწადში ორჯერ აუცილებლად ჩავა ტოტო კუტუნო (აი, კუტუნო როგორ არის უკრაინულად, ნამდვილად არ ვიცი) და „ლაშაბე მი კანზარე“ ჰიტი გახდება. პერიოდულად, ჩავლენ სტინგი, ბოჩელი, მამა-შვილი იგლესიასი და 2019 წლისთვის

ანუ 5 წელიწადში უკრაინა ომს გამოუცხადებს რუსეთს. გაგანია ომის დროს მაიდანზე კონცერტი გაიმართება. უკრაინა ტერიტორიების დიდ ნაწილს დაკარგავს, მაგრამ ყველას ეცოდინება, რომ ეს ომი მოგებულა. ქუჩაში დაიწყებენ ახალგაზრდების დახვედრას და, როცა უკრაინის შს მინისტრს ვინმე არ მოეწონება, რომელიმე სასაფლაოზე მოკლავენ. დაიწყება სატელევიზიო ტელედაჭყერები, ადამიანებს ოჯახებში შეუცვივებინან და პერანგისა და მისი ამხანაგის ამარა არბენინებენ.

დაიწყება საყოველთაო მოსმენები და რადაში იქნება მართული ოპოზიცია, ხოლო მინისტრებად მოვლენ იმდენად ახალგაზრდები, პოროშენკოს საბავშვო ბაღის გამგის ფუნქცია უფრო ექნება. პოროშენკო აუცილებლად იყიდის ახალ თვითმფრინავს და ამერიკაში ჩასული, ბარაკ ობამას კიბესთან დაელოდება ხელის ჩამოსართმევად. მას პუტინი დაემუქრება ერთი ადგილით და კიდევ ერთი უკრაინის პრეზიდენტი ძალიან იხალისებს. რუსეთი უკრაინული პროდუქციისთვის დახურავს ბაზარს და პოროშენკოს სოკოლადები ევროპას დაიპყრობს. მერე რა, რომ ევროპაზარზე ფეხის მოკიდება უკრაინულ პროდუქციას გაუჭირდება, მთავარი ხომ ქვეყნის ინტერესები იქნება, იმ ქვეყნისა, რომელსაც დიდი ნაწილი უკვე ჩამოაჭრეს და მრჩევლად სააკაშვილის დანიშვნის შემთხვევაში, მეორე ოკუპაცია 2019 წელს ანუ ხუთ წელიწადში ელის.

რადაში მმართველი გუნდის წევრები მონოპოლიას აიღებენ ყველა ბიზნესზე და ურჩი ბიზნესმენები მოხვდებიან ადგილობრივ ციხეებში, სადაც მათ ცოცხებითა და ხელკეტებით გაუმასპინძლებინან. პატიმართა რაოდენობა უპრეცედენტოდ

მაღალი იქნება, ხოლო მოსახლეობის 10% პრობაციონერი გახდება. უკრაინა ძალუმად გააგრძელებს ნატო-ს კარზე კაკუნს და ხელეებს გადაიტყავებს. ანდერს ფოგი (რასმუსენი) ან მისი შემცვლელი იტყვის, რომ ნატო-ს კარი უკრაინისთვის ღიაა, მაგრამ იქ შესვლა ჯერ არ ხერხდება. ევროკავშირი სრულ მხარდაჭერას გამოუცხადებს უკრაინას, რაც, ძირითადად, შემფოთებაში გამოიხატება. უკრაინის თავდაცვის მინისტრი ნავა ოპოზიციაში, მერე კი საერთოდ ქვეყანას დატოვებს და ვითარების გაკონტროლებას პარიზიდან ან მოუნენიდან შეეცდება, რასაც ქუჩაში ხალხის გამოსვლა და ამ ხალხის დარბევა მოჰყვება.

პოროშენკოს ესკორტის გადაადგილების დროს გადაიკეტება ქუჩები, ხოლო სუმი-ბარებთან მუდმივად იმორიგეებს სახელმწიფო დაცვის სამსახური, რათა პრეზიდენტს სადილობა დასცალდეს. პოროშენკო გაიკეთებს ეპილაციას, ლიპოსაქციას, დოქტორ დოტის მასაჟებს და მისი საბანკო ანგარიში იმაზე მეტი იქნება, ვიდრე ოდესმე შეეძლო წარმოედგინა. პოროშენკოზე იტყვიან, რომ რომანი აქვს არაერთ ცნობილ სახესთან. იტყვიან იმასაც, რომ მთავრობის წევრებს დედას აგინებს და თვითმფრინავიდან გაღებულ მთვრალი მანამ არ ჩამოდის, სანამ დედას არ მოუყვანენ.

უახლოესი ორი წელი სასიცოცხლოდ სახიფათო იქნება უკრაინის პრემიერ-მინისტრისთვის და დიდი შანსია, სადმე გარდაცვლილი იპოვონ. შინაგან საქმეთა მინისტრი ნახევარ საათში იტყვის, რომ პრემიერი მაიდანზე დაწინებული საბურავების კვამლით გაიგუდა და ამავე დასკვნას დაეთანხმება საგანგებოდ მოწვეული ექსპერტი. შეიქმნება ზონდერჯგუფები, რომლებიც მუდმივად იმუშავებენ ხალხის დაშინებასა და ცემაზე. რადას წევრებს ქუჩაში სასიკვდილოდ გაიმეტებენ და სამაგალითოდ სცემენ. უკრაინის საგარეო ვალი იმ ნიშნულს მიაღწევს, რომ მის გადახდას ამ საუკუნეში ვერ მოახერხებენ. აშენდება ახალი ქალაქი, რომელსაც „ოდესიკა“ ან „კიევიკა“ ერქმევა. ოდესა დამსგავსება ნიქას, კიევი უფრო ლამაზი იქნება, ვიდრე ნიუ იორკი, ხოლო უკრაინული ლენინ მსოფლიოში საუკეთესო გახდება, თუმცა ეს საუკეთესოობა ფასზე არანაირად არ აისახება.

ამ სიის გაგრძელება დაუსრულებლად შეიძლება, მაგრამ სადმე წერტილი ხომ უნდა დავსვათ?! ეს ყველაფერი სულ რაღაც 9 წელი გაგრძელდება, მერე კი ჩატარდება მორიგი არჩევნები და რადა კოპატიტაციის რეჟიმში გადავა. პოროშენკო საცხოვრებლად ევროპას აირჩევს, ნაიკითხავს ლექციებს, მერე კი რომელიმე პოსტსაბჭოთა ქვეყნის პრეზიდენტი მრჩევლად მიიწვევს. რა ელის იმ ახალ ქვეყანას, უკვე მოგახსენეთ.

P.S. ვინმემ იცის, უკრაინულად როგორ ჟღერს „ასფალტი ვჭამოთ?!“

წიგნები

მანია მიშელაძე
593-51-90-12

რამდენად არის დაინტერესებული ქართველი ფერმერი კოოპერატიულ გაერთიანებაში განვერიანებით? რა სარგებებს მიიღებს კოოპერაციის შემდეგ და როგორ აპირებს სახელმწიფო, გლეხებს გაერთიანებასა და გაძლიერებაში დაეხმაროს? სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტომ, 2014 წლის 27 იანვარს, კოოპერატივებისთვის სტატუსის მინიჭების შესახებ განაცხადა, თუმცა რეალურად, პროცესი მარტივად, მას შემდეგ გააქტიურდა, რაც სააგენტომ უცხოელ პარტნიორებთან ერთად, აგრარული კოოპერაციისთვის სპეციალური სარეკომენდაციო წესდება შეიმუშავა, რომელიც კოოპერატივის წევრებს შორის კომერციულ და სამართლებრივ საკითხებს არეგულირებს.

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს თავმჯდომარის, **გიორგი მიშელაძის** თქმით, დღეს უკვე სააგენტოს ნუსხა 55 სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის ითვლის. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის სტიმულირების მიზნით, სახელმწიფო ახორციელებს მხარდაჭერ პროგრამებს. აგრარული კოოპერატივების განვითარების სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, ფერმერები საგადასახადო შეღავათებით სარგებლობენ:

„უკვე გვაქვს კონკრეტული შემთხვევები, როცა კოოპერატივმა, მხოლოდ იმეტომ, რომ სტატუსი ჰქონდა მინიჭებული, შეღავათით ისარგებლა. კონკრეტულად, შიდა ქართლში, სოფელ შავშევში არსებულმა კოოპერატივმა „ნიქარამ“, პოლონეთის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის — „სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტის ინოვაცია შავშევის რეგიონში“, საჩუქრად მიიღო 16 517 ევროს ღირებულების ტექნიკა. იმის გამო, რომ კოოპერატივი „ნიქარამ“ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის სტატუსი ჰქონდა, მიღებული ტექნიკა გრანტად ჩაითვალა და საბაჟო გადასახადისგან გათავისუფლდა, რამაც თანხობრივად 8 384 ლარი შეადგინა“, — განუცხადა „ვერსიას“ გიორგი მიშელაძემ.

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის სტატუსი „ნიქარამ“ 2014 წლის მარტში მიენიჭა და კოოპერატივი 22 წევრს აერთიანებს. საქმიანობის სფეროებია: მემარცვლეობა, მეცხოველეობა. გიორგი მიშელაძის განმარტებით, ასეთი ფაქტობისა და აქტიური საინფორმაციო კამპანიის შედეგად, რომელსაც სააგენტო ქვეყნის მასშტაბით ახორციელებს, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის მიმართ დამოკიდებულება თანდათან

რა შედეგებით სარგებლობენ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივები?

იცვლება: „ჩვენ დიდი ძალისხმევა დავგვირდა, რომ მეტნაკლებად შეგვეცვალა მიდგომა. რასაც ჩვენ ვთავაზობთ გლეხკაცს, ე.წ. კოლხოზთან საერთო არაფერი აქვს“, — აცხადებს გიორგი მიშელაძე.

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივი „აგროპი“ პირველია, რომელმაც არსებული სექტორში მისი მიუხედავად, სხვა ქვეყნების გამოცდილებით იხელმძღვანელა და მოიპოვა სტატუსი. 2010 წლიდან, „აგროპი“ გურჯაანის რაიონის სოფელ ვაზისუბანში, ჩვეულებრივი კოოპერატივის სამართლებრივი ფორმით ფუნქციონირებდა, თუმცა სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის შესახებ კანონის მიღების შემდეგ, მანშინვე გადაწყვიტა სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოსთვის სტატუსის მიღების მოთხოვნით მიემართა:

„დღის ხნის განმავლობაში ვსწავლობდი სხვა ქვეყნების გამოცდილებას და აქტიურად ვიყავით ჩართულნი კანონპროექტის შემუშავების პროცესში. ამ მიმართულებით ფერმერებთან მჭიდროდ თანამშრომლობდა სოფლის მეურნეობის სამინისტრო და პარლამენტის აგრარულ საკითხთა კომიტეტი. სასოფლო სამეურნეო კუთხით დაგროვილმა გამოცდილებამ განაპირობა ის, რომ „აგროპი“ იყო პირველი, რომელმაც გადაწყვიტა, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივი შეექმნა. სამი წლის წინ, საქმიანობა მეფუტკრეობით დაიწყო და სწორედ აქედან გამომდინარეობს კოოპერატივის სახელიც, აგრო — ყველასთვის გასაგებია,

რას ნიშნავს, აპი კი მეფუტკრეობას გულისხმობს. დღეისთვის, „აგროპი“ 28 წევრს აერთიანებს, საპაიე ფონდი კი 84 000 ლარია. კოოპერატივში მუშაიეები შემოვიდნენ როგორც წაღი ფულით, ასევე — მეფუტკრეობისთვის საჭირო დანადგარებით. ზოგი სკით, ნაწილი ფუტკრის ოჯახებით გაერთიანდნენ, ერთ-ერთმა მუშაიემ ავტომობილი შემოიტანა, რომლითაც კოოპერატივის წევრები სარგებლობენ. გვაქვს ფრანგული და გერმანული წარმოების დანადგარები, თანდათან იზრდება დაინტერესება ადგილობრივ მოსახლეობაში. ერთი მკვიდრი აპირებს შენობა-ნაგებობით შემოვიდეს კოოპერატივში, სადაც საფუტკრე მეურნეობის ბაზა განთავსდება და პროდუქცია გადაიშვდება. მეფუტკრეობა მხოლოდ თაფლის წარმოებას არ ნიშნავს, დაახლოებით შვიდი სახეობის პროდუქტის მიღება შესაძლებელი. ამ ეტაპზე ფუტკრის შხამის, ფუტკრის რძის, დინდგელისა და ცვლის წარმოებას ვგეგმავთ. სწორედ ეს არის კოოპერაციის მთავარი ხიბლი, როდესაც ფინანსური, ფიზიკური და ინტელექტუალური რესურსების გაერთიანების შედეგად, დანახარჯები მცირდება, პროდუქტიულობა და შემოსავლები — იზრდება. მეფუტკრეობა დღესაც რჩება ჩვენი საქმიანობის ძირითად მიმართულებად, თუმცა მომავალში გაფართოებასა და სხვა დარგების განვითარებასაც ვგეგმავთ. სტატუსის მიღების შემდეგ, ჩვენ უკვე ვსარგებლობთ დადგენილი საგადასახადო შეღავათებით. სანამ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის სტატუსს მივიღებდით, ქონების გადასახადს ვიხდიდით, ახლა კი 2017 წლამდე, თითქმის ყველა გადასახადისგან ვართ გათავისუფლებული და მეტიც, გრანტის მიღების უფლება გვაქვს“, — გვიამბობს „აგროპის“ ერთ-ერთი დამფუძნებელი, დეკანოზი აბრამ სოლომონიშვილი

ფერმერებს სახელმწიფო მხარდაჭერის იმედი აქვთ. თავის მხრივ, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო, სამომავლოდ ხელშემწყობი ღონისძიებების გაფართოებას გეგმავს. გიორგი მიშელაძის განცხადებით უკვე მიმდინარეობს მუშაობა სახელმწიფო პროგრამებზე, რომლებიც კოოპერატივებს განვითარებაში დაეხმარება. სააგენტოს მუდმივად აქვს კომუნიკაცია სტატუსის მქონე კოოპერატივების წევრებთან. პერმანენტულად ხდება ინფორმაციის გაცემა. უკვე ამოქმედდა სააგენტოს ვებგვერდი www.acda.gov.ge, სადაც შესაძლებელია ყველა მათგანზე ინფორმაციის მოძიება და სამომავლო პარტნიორობის დაგეგმვა, მათ შორის, თავად კოოპერატივებს შორის.

შეუსრულაბელი პუნქტები შრომით კანონმდებლობაში

მირაბ ბერიძე
599-45-50-26

პროფესიული კავშირის გაერთიანების მონაცემებით, ბოლო 6 წლის განმავლობაში, საქართველოში სამუშაო ადგილზე 273 ადამიანი დაიღუპა, 500-მდე კი მძიმედ დაშავდა. პროფკავშირები ქვეყანაში შრომის ინსპექციის გაუქმებას აპროტესტებენ და კანონმდებლობაში შესაბამისი ცვლილებების გატარებას ითხოვენ. გაერთიანების თავმჯდომარის, ირაკლი პეტრიაშვილის განმარტებით, ეკონომიკის სამინისტროში არსებული ტექნიკური შედეგადგენლობის ინსპექცია მუშაობის მხოლოდ ტექნიკურ მხარეს ამოწმებს და შრომითი რესურსის, სამუშაო პირობების შემოწმება არ ევალუება. შრომის ინსპექციის შექმნას კი, პეტრიაშვილის ინფორმაციით, ეკონომიკური გუნდი იმ მოტივით ენააღმდეგება, თითქოს შრომის უსაფრთხოების მაღალი სტანდარტის შექმნის მოთხოვნა ინვესტორებს დააფრთხობს. „ვერსია“ პროფკავშირის გაერთიანების თავმჯდომარის მოადგილეს, გიორგი ალექსანდრიას ესაუბრა.

რაც ირღვევა დასაქმებულთა უფლებები და დაცვს თუ არა მათ შრომითი ინსპექცია?!

პროფკავშირების შექმნა.

– ისეთი საკითხები თუ არსებობს, რაც თქვენი მოთხოვნის მიუხედავად, შრომით კანონმდებლობაში არ დაფიქსირდა?

– ქალთა შრომითი უფლებების კუთხით, არანაირი მნიშვნელოვანი ცვლილება არ შესულა კანონში, მხოლოდ დეკრეტული შევსება გახანგრძლივდა და ანაზღაურება 600-დან 1000 ლარამდე გაიზარდა. ეს შრომის საერთაშორისო კონვენციის მოთხოვნებს ჩამოუვარდება. ანაზღაურებადი შევსებების ოდენობა არ უნდა იყოს ხელფასის ორ მესამედზე ნაკლები, ჩვენთან კი მოჭრილი 1000 ლარით მთავრდება ყველაფერი. ეს არაა საკმარისი თანხა და ხშირად, ქალბატონები, ხელფასი რომ არ დაკარგონ, იძულებულნი არიან, მშობიარობიდან 1-2 კვირაში დაბრუნდნენ სამსახურში; ასევე არ არიან დაზღვეულნი, დეკრეტული შევსებებიდან გამოსვლის შემდეგ სამსახურიდან არ დაითხოვენ. მოვითხოვდით, საერთაშორისო სტანდარტი დანესტრულიყო და ქალბატონები ასეთი დისკრიმინაციისგან დაგვეცვა.

კიდევ ერთი პრობლემა — ახალგაზრდების შრომასთან დაკავშირებით შრომით კანონმდებლობაში ძალიან ცოტა რამ წერია; მხოლოდ ერთი თავი ეძღვნება შრომით უსაფრთხოებას. წერია, რომ დამსაქმებელი ვალდებულია, შექმნას უსაფრთხო

სამუშაო გარემო და დასაქმებულს სრულად აუნაზღაუროს ჯანმრთელობისთვის მიყენებული ზარალი, რაც რთულად განსახორციელებელია — ერთადერთი მექანიზმი სასამართლოა — კომპენსაციის მისაღებად დაზარალებულმა დამსაქმებელს სასამართლოში უნდა უჩივლოს და ვინ იცის, როდის დასრულდება ეს ძვირადღირებული პროცესი, არადა ევროპის ქვეყნებში არსებობს შრომის უსაფრთხოების, უბედური საწარმოო შემთხვევის დაზღვევა, რომელიც დასაქმებულს ან მის ოჯახს კომპენსაციას ავტომატურად უზღობს.

სერიოზული დარღვევა შრომის ბაზრის ინსტიტუტების კუთხითაც. დღემდე არ არსებობს შრომის ინსპექცია, რომელიც ნორმალურ ქვეყნებში შრომით უსაფრთხოებას აკონტროლებს. შრომის სამინისტრო ცდილობს, რაღაც გამოასწოროს, მაგრამ ფაქტია, კოდექსში ცვლილებების შეტანიდან ერთი წელი გადის და ამ კუთხით საქმე ჯერ დაიდრა.

– შრომითი კოდექსის მოთხოვნები რატომ ვერ სრულდება, ან რა არის გამოსავალი?

– მთავარი მიზეზი შრომის ინსპექციის არარსებობაა — სწორედ ასეთი ინსპექცია რეაგირებს დასაქმებულის ნებისმიერ სიგნალზე, არ აქვს მნიშვნელობა, ადამიანს ერთწლიანი ან უვადო ხელშეკრულების ნაცვლად 3-თვიანი გაუფორმეს თუ მძიმე პირობებში მომუშავეს, ანაზღაურებადი შევსებების 10 დღე არ დაუმატეს... შრომითი ინსპექცია ერთ-ერთი მთავარი ინსტიტუტია, რომელიც შრომითი კანონმდებლობის ცხოვრებაში გატარებას უზრუნველყოფს.

– საქართველოში რატომ არ იქმნება შრომის ინსპექცია და ამ თემაზე მთავრობის პოზიცია თუ იცით?

– შრომისა და ჯანდაცვის სამინისტროში ფიქრობენ, ასეთი ინსპექცია შეიქმნას, მაგრამ წელიწადზე მეტია ამ საკითხს ეკონომიკის სამინისტრო ბლოკავს. ეკონომიკური გუნდი მიიჩნევს, რომ შრომის ინსპექციის შექმნა ინვესტორებს დააფრთხობს, არადა გვაქვს გერმანიის, საფრანგეთის, იტალიის, დანიის, შვედეთის, აზიის ქვეყნების... მაგალითი — სადაც ეს ინსპექცია ეფექტურად ფუნქციონირებს და შრომის ბაზრის ინსტიტუტებიც კარგად მუშაობს, მეტი ინვესტიცია შედის, რადგან თამაშის წესები განსაზღვრულია. ქვეყანაში ასეთი სისტემის არსებობა ცივილიზობაზე მეტყველებს. მაისის დასაწყისში, სოციალური პარტნიორების პირველ სამხრეთ შეხვედრაზე ეს საკითხი დავსვით. პრემიერ-მინისტრმა ჩვენი მოსაზრება დადებითად შეაფასა, აღნიშნა, სამინისტრო ამ იდეაზე უკვე მუშაობს, საკითხი დაიდვრება და შესაძლოა, წლის ბოლოსთვის შრომის სახელმწიფო ინსპექცია შეიქმნას კიდევცო.

მანათლებლა

„უფასო წიგნები ერთჯერადი პიარაქსია იყო“

მირაბ ბერიძე
599-45-50-26

სასკოლო სახელმძღვანელოების ირგვლივ საუბარი და განსხვავებული შეფასებები არ წყდება. საგანმანათლებლო კვლევების ცენტრის ხელმძღვანელის, **ტარას შავშიშვილის** განცხადებით, 2013-2014 სასწავლო წლის დასაწყისში სასკოლო სახელმძღვანელოების დარიგება ერთჯერადი პიარაქცია იყო და განათლების სამინისტროს კარგად არ შიქონდა გააზრებულ-გათვლილი, პროცესი მომდევნო წლებში როგორ გაგრძელდებოდა: „სამინისტრომ ყველაფერი უნდა გააკეთოს, რომ მომდევნო სასწავლო წლის დასაწყისშიც სახელმძღვანელოები უფასოდ დარიგდეს. არსებობს დიდი რისკი, მოსწავლეები არათანაბრ მდგომარეობაში აღმოჩნდებიან — მიმდინარე წლის ბოლოს ჩასაბარებელი სახელმძღვანელოების დიდი ნაწილი უვარგისია. ამ ფონზე, არაა გამორიცხული, სწორედ ეს უვარგისი წიგნები დაურიგონ მოსწავლეები ნაწილს. სამწუხაროდ, სახელმძღვანელოების საკითხი პირველივე წელს გაუთვლელი და დაუგეგმავი იყო“.

რამდენი მილიონი დანია საჭირო სასკოლო სახელმძღვანელოების პროექტის გასაგრძელებლად და რა შემთხვევაში აღმოჩნდება მოსწავლეები არათანაბრ პირობებში

ცილებლად აქტივობები თავიდანვე მკაცრად უნდა ყოფილიყო გააზრებული და განერილი. ერთ-ერთ პრევენციად შეიძლება განვიხილოთ სახელმძღვანელოების ჩაბარების კრიტერიუმები, თუმცა ეს არაა საკმარისი განსაკუთრებით მაშინ, როცა ეს ინიციატივა მრავალწლიანი პაუზის შემდეგ გააქტიურდა. სახელმძღვანელოს მნიშვნელოვანი როლი აკისრია მოსწავლეთა სასწავლო მოტივაციის ამაღლებაში და ლოგიკურად, ამაზე წიგნის ხარისხი მოქმედებს. აქედან გამომდინარე, რისკი, რომ მოსწავლეები არათანაბრ პირობებში აღმოჩნდებიან, ნამდვილად არსებობს; მეორე მხრივ, სასკოლო სახელმძღვანელოების გადაცემა, მით უმეტეს, მძიმე სოციალური ფონის გათვალისწინებით, აუცილებელია. როგორ უნდა გაუმჯობესდეს სისტემა? ჩემი აზრით, არაერთი გამოსავალი არ არსებობს, ერთ-ერთია თავისუფალ ბაზარზე გამომცემლობების არსებობა“.

ბის წინ გამოაცხადა, რომ მოსწავლეები სახელმძღვანელოებს უფასოდ მიიღებენ. ახალი წიგნები მართლაც უფასოდ დარიგდა, მაგრამ მოგვიანებით, მიიღეს ბრძანება, რომ მშობლებმა გადაიხადონ დაზიანებული სახელმძღვანელოების საფასური. ექსპერტთა ვარაუდით, წლის ბოლოს ძალიან ბევრი დაზიანებული წიგნი დაგროვდება და თანხის გადახდა ბევრს მოუწევს, გარდა ამისა, გაისად ახალი წიგნებით მოსწავლეთა უმრავლესობა ვერ ისარგებლებს“.

შავშიშვილის განმარტებით, განათლების სამინისტრომ რაც უნდა გააკეთოს, მოქალაქეები ან სახელმწიფო დაზარალებულნი. კერძოდ, სამინისტრო წლის ბოლოს იბარებს მხოლოდ ვარგისი წიგნებს, დაზიანებულ სახელმძღვანელოებში კი მშობლებს ფულს ახდევინებს, რაც, შავშიშვილის აზრით, უსამართლობაა, რადგან წიგნები უხარისხია: „ბიუჯეტის ხარჯვის არამიზნობრიობის საკითხი დგება — უხარისხო წიგნების ბეჭდვა არარენტაბელურია სახელმძღვანელოების ცირკულაციის უკვე დამკვიდრებული სისტემისთვის. სამინისტრო იბარებს ყველაწიგნს, მათ შორის დაზიანებულ წიგნს და მომდევნო წლის დასაწყისში ანაწილებს მოსწავლეებზე. ბუნებრივია, ამ დროს მოსწავლეთა ნაწილს დაზიანებული წიგნები სწევდება, რაც მათ არათანაბრ პირობებში აყენებს და სწავლის მოტივაციას სპობს“.

დეპუტატი **სერგო რატიანი**, „ქართული ოცნების“ პროექტს „უცნაურს“ უწოდებს, რადგან მშობლებს თანხის გადახდა ახალ კი არა, ძველ სახელმძღვანელოებში უნევთ. მისი თქმით, შკალა, რომლითაც ჩაბარებისას წიგნები ფასდება, ბუნდოვანია და არასამართლიანია. რატიანი განათლების სამინისტროს და ზოგადად, მთავრობას მიმართავს, უფასო სახელმძღვანელოებთან დაკავშირებით მიცემული დაპირება შეასრულოს: „მარგველაშვილმა საპრეზიდენტო არჩევნე-

ამ ფონზე, განათლების მინისტრი **თამარ სანიკიძე** აცხადებს, რომ სასკოლო წიგნები კვლავ უფასო იქნება და შარშან დაწყებული პროგრამა აუცილებლად გაგრძელდება. განათლების სამინისტროში ადასტურებენ, რომ მშობლებს თანხის გადახდა მოუწევთ იმ წიგნებში, რომლებიც სასწავლო წლის ბოლოს უვარგისი იქნება, სახელმძღვანელოს მეკეთრად დაზიანების შემთხვევაში კი, ვალდებული იქნება ახალი სახელმძღვანელო შეიძინოს და ჩააბაროს.

აღმოჩნდებიან თუ არა მოსწავლეები ამ მხრივ არათანაბრ მდგომარეობაში? რა არის გამოსავალი და როგორ უნდა გაუმჯობესდეს სახელმძღვანელოების ცირკულაციის სისტემა? ამის გასარკვევად, „ვერსია“ 53-ე სკოლის თანამდებობიდან სკანდალურად გაათავისუფლებულ დირექტორს, განათლების დამოუკიდებელ ექსპერტს **მარიამ რამინაშვილს** დაუკავშირდა, რომლის სარჩელსაც სასამართლო ჯერ კიდევ განიხილავს. მისი განმარტებით:

2013-2014 სასწავლო წლის სასკოლო სახელმძღვანელოების ბეჭდვა სახელმწიფოს 16 323 630, 30 ლარი დაუჯდა. რა თანხას გამოყოფს განათლების სამინისტრო წელს, უცნობია. თამარ სანიკიძის განმარტებით: „სახელმძღვანელოების დასაბეჭდად, სავარაუდოდ, 18 მილიონი ლარია საჭირო, თუმცა ზუსტი თანხის დასახელება შეუძლებელია, რადგან სპეციალისტები ჯერ კიდევ ანგარიშობენ“.

აღვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

1			2					5
		6		4		8		
2			7	1				4
		3			5			1
		7				4		
	1		9			3		
	5			3	7			4
		1		5		6		
6				4				8

2	1	9			4			
		6	3		9			4
9			7				5	1
		4		6		3		
3	2			5				7
	8		5	1	7			
			2			6	1	5

		2		9	8			
		3						
			7		3	1	4	
				9	8		3	2
	2			1			7	
9	8		7	2				
7	4	8		1				
							6	
			4	2		5		

			9		8			
5				3		1		
				4				2
					4			1
	3		1	2				
	2						8	
				6	4			5
4	6			1				
			6		7			5
				3		7		

სახელს დევიზით ცვლის

აშშ-ს ქალაქ სიონის მცხოვრებმა სასამართლოს მიმართა თხოვნით, სახელი ამერიკის შეერთებული შტატების დევიზით შეუცვალონ. 57 წლის სტივ კროიშირს სურს, In God We Trust („უფლის იმედი გვაქვს“) ერქვას. ამ წინადადებას In God — სახელი იქნება, We Trust კი გვარი. სასკოლო ავტობუსის მძღოლი და თვითნასწავლი მხატვარი კროიშირი ამ უცნაურ სურვილს იმით ხსნის, რომ აშშ-ს დევიზი საუკეთესოდ ასახავს მისი ცხოვრების ისტორიას; ამბობს, უფლის რწმენა მასთან მხოლოდ უამრავი განსაცდელის შემდეგ მივიდა — ცოლს გაშორდა, კარგა ხანს უფულოდ იყო და დეპრესიაც ტანჯავდა. კროიშირს სჯერა, ახალი სახელი მომავალში უბედურებისგან დაიცავს. იურისტები, თავის მხრივ ამბობენ, რომ არსებობს ზოგიერთი შეზღუდვა, რომლის გამოც სასამართლო არ რთავს ნებას ამერიკის მოქალაქეებს მათთვის სასურველი სახელი დაირქვან. ეს ეხება ცნობილი ადამიანების სახელებს ან დარეგისტრირებულ სავაჭრო მარკას. სპეციალისტები ეჭვობენ, ვინმეს სახელად იმ ლოზუნგის დარქმევის ნებას მისცემენ, რომელიც აშშ-ს ფულის ყველა ერთეულზე წერია.

„სასიკვდილო“ ნომრისთვის ფული არ დაიშურა

ჰონგკონგელმა ქალმა 130 ათასი დოლარი გადაიხადა (ერთი მილიონი ჰონგკონგური დოლარი) საავტომობილო ნომერში 4444, მიუხედავად იმისა, რომ ჩინეთში რიცხვი 4, ტრადიციულად, სიკვდილს უკავშირდება და აქაურები შეძლებისდაგვარად თავს არიდებენ მის გამოყენებას. ფონეტიკურად სიტყვა „ოთხი“ ჩინურში „სიკვდილის“ იდენტურია. ბევრ საცხოვრებელ კორპუსში არ არსებობს მე-4 ან მე-14 სართულები. მიუხედავად ამისა, ჩინეთის სამხრეთით, ქალაქ ჩაოჩუუს მცხოვრებლებში ციფრი 4 დიდი პოპულარობით სარგებლობს, რადგან აქაურ დიალექტზე წყალს ნიშნავს, ტრადიციული ჩინური წარმოდგენების მიხედვით კი, წყალი სიმდიდრის სიმბოლოა.

გასაჩივრება გადაწყვიტა, ბრიტანი კი დაპირდა, რომ ტესტის ხელმეორედ ჩაბარებას შეეცდება. როგორც მოსამართლემ განაცხადა, თუ გოგონა გამოცდის ჩაბარებას შეძლებს, ბრაიანს ციხიდან გაათავისუფლებენ.

შვიდის გაცდენისთვის მამა დააპატიმრეს

ოჰაიოს შტატის მცხოვრები ბრაიან ჯეგენერი საპატიმროში 180 დღეს იმის გამო გაატარებს, რომ მისი ქალიშვილი სკოლას ხშირად აცდენდა და მათემატიკის გამოცდა ვერ ჩააბარა. მამას „არასრულწლოვანისთვის სამართალდარღვევაში ხელშეწყობა“ ედება ბრალად. 18 წლის ბრიტანი არ ესწრებოდა გაკვეთილებს და სასამართლომ მამას მოსთხოვა, გაეკონტროლებინა ქალიშვილის საგანმანათლებლო პროცესი, თვალყური ედევნებინა გამოცდებისთვის მზადებაში. სასამართლოს დადგენილება მეტად უსიამოვნო სიურპრიზი აღმოჩნდა ჯეგენერის ოჯახისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ ქალიშვილზე მეურვეობა მას აქვს დაკისრებული, გოგონა დედასთან ცხოვრობს და თან 18 თვის შვილიც ჰყავს. მამამ განაჩენის

წინა ნომერში გასული სკანდორღისა და სუდოკუს პასუხები

აღვილი

1	2	9	8	7	3	4	6	5
7	3	4	6	5	9	1	2	8
8	5	6	2	4	1	3	9	7
4	7	5	1	9	2	8	3	6
3	1	8	7	6	5	2	4	9
6	9	2	4	3	8	7	5	1
2	6	3	5	1	7	9	8	4
9	4	1	3	8	6	5	7	2
5	8	7	9	2	4	6	1	3

სტანდარტი

6	3	9	1	2	4	5	8	7
8	5	7	3	9	6	4	2	1
2	4	1	5	8	7	3	6	9
7	2	8	9	5	3	1	4	6
5	1	6	7	4	8	2	9	3
4	9	3	6	1	2	8	7	5
9	8	5	2	7	1	6	3	4
3	7	4	8	6	5	9	1	2
1	6	2	4	3	9	7	5	8

აღვილი

9	2	8	1	4	7	6	3	5
1	7	6	5	3	2	9	8	4
5	4	3	6	9	8	7	2	1
8	6	2	7	5	4	3	1	9
7	3	1	2	6	9	5	4	8
4	5	9	3	8	1	2	7	6
6	1	7	4	2	5	8	9	3
3	9	4	8	7	6	1	5	2
2	8	5	9	1	3	4	6	7

სტანდარტი

7	3	9	4	8	6	2	1	5
2	8	6	7	1	5	9	3	4
5	4	1	2	3	9	8	7	6
8	5	3	6	4	2	7	9	1
1	7	4	5	9	8	3	6	2
6	9	2	1	7	3	5	4	8
3	6	8	9	5	1	4	2	7
4	2	5	3	6	7	1	8	9
9	1	7	8	2	4	6	5	3

რთული

6	2	5	3	1	9	8	7	4
1	3	4	8	6	7	9	5	2
9	8	7	5	2	4	3	6	1
5	1	6	7	4	3	2	9	8
2	9	8	6	5	1	7	4	3
7	4	3	2	9	8	6	1	5
4	7	2	1	3	6	5	8	9
3	6	9	4	8	5	1	2	7
8	5	1	9	7	2	4	3	6

ექსპერტი

9	2	8	1	7	6	5	4	3
5	4	1	3	2	9	8	7	6
3	7	6	5	8	4	2	1	9
8	5	3	2	4	1	9	6	7
4	6	9	7	5	3	1	2	8
2	1	7	9	6	8	3	5	4
7	3	4	8	1	2	6	9	5
1	9	5	6	3	7	4	8	2
6	8	2	4	9	5	7	3	1

რთული

3	8	7	6	5	4	1	9	2
9	1	4	8	3	2	6	7	5
2	6	5	7	1	9	8	4	3
6	7	3	2	4	1	5	8	9
5	4	2	9	8	3	7	6	1
1	9	8	5	7	6	3	2	4
7	5	1	4	9	8	2	3	6
4	3	6	1	2	7	9	5	8
8	2	9	3	6	5	4	1	7

ექსპერტი

7	3	1	6	2	9	5	4	8
5	4	9	8	7	3	6	2	1
2	8	6	1	5	4	3	7	9
9	7	5	4	3	6	8	1	2
6	2	8	5	1	7	9	3	4
4	1	3	2	9	8	7	6	5
3	9	2	7	8	1	4	5	6
1	6	7	9	4	5	2	8	3
8	5	4	3	6	2	1	9	7

- მე-10 გვერდი: 1. პარალელები; 2. ბაჯალი; 3. მარაქა; 4. კატარზისი; 5. ალთაი; 6. ლილუკამერი; 7. პროტორმბინი; 8. პრაკრიტი; 9. დოდე; 10. ჯავახიშვილი; 11. დუქარი; 12. სარა; 13. მდებო; 14. თამასა; 15. ლეონარდო და ვინჩი; 16. ევა; 17. აქილია; 18. არქიფო; 19. აბგა; 20. ჰერერა; 21. არზა; 22. ტეზია; 23. იმამბატი; 24. ავჭალა; 25. ბარიუმი; 26. ავიზო; 27. ოკინავა; 28. აარონი; 29. ტიარა; 30. კავალი; 31. ბია; 32. კუპე; 33. ტიფონი; 34. რიფი; 35. იარდი; 36. ნაკიანი; 37. აიოვა; 38. ვასალი; 39. რიფი; 40. აჩუ; 41. ილინცა; 42. ვატმანი; 43. ვარდო; 44. ნუნა; 45. ოლიმპიადა; 46. ასტონ; 47. ანა; 48. ვარიკაპი; 49. და; 50. ილო; 51. ერინია; 52. ლპასა; 53. ბასტარდი; 54. ევრიბიდე; 55. ჯერ; 56. „დღე“; 57. ელდარ.
- მე-12 გვერდი: 1. „სანტოსი“; 2. „ბრიტანიკა“; 3. რაქიტი; 4. ტიბეტი; 5. აქსელერაცია; 6. ტერფსიქორა; 7. საკე; 8. ოქტომბერი; 9. ამპლიტუდა; 10. შიბაქი; 11. სიროკო; 12. ორანგულტანგი; 13. აბაკა; 14. ტატო; 15. ბორი; 16. გუმბი; 17. ლასო; 18. ქიშია; 19. „ოტო“; 20. „ივენსო“; 21. კანო; 22. რუქა; 23. „ორლოვი“; 24. ეტი; 25. ბაზა; 26. გრაცი; 27. ადრიანა ლიმა; 28. უოლესი; 29. ნიტი; 30. რუანი; 31. ბეტონი; 32. ერკემალი; 33. ასტეროიდი; 34. მანჯურია; 35. მარაო; 36. იფი; 37. ოორი; 38. ალაზა; 39. როდეო; 40. რა; 41. ტალანტი; 42. ემალი; 43. ინანთი; 44. არაუკარია; 45. უნგარო; 46. ნები; 47. „ლეგია“; 48. კაფე; 49. ბარჯი; 50. არუე; 51. ზმნა; 52. ეტარტო; 53. საარი; 54. ანი; 55. „მომინო“; 56. ალი; 57. ნანი; 58. ალური; 59. ლეია; 60. ცუგა; 61. დრიბლინგი; 62. ბილ; 63. ანალოგინი; 64. კალა; 65. პაი; 66. მამაი; 67. ბის; 68. ლარი; 69. ტარანტასი; 70. სსრკ; 71. ურო; 72. პრადო; 73. მერაბ; 74. კვამლი; 75. რატინი; 76. ჩაი; 77. კიი; 78. მკერდი; 79. როლი.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

6		2		9	7				
				6		2			
4		8	1					9	
			5			4	7		
3	7			4				1	9
	4	9			6				
	6				1	3		2	
			3		2				
			6	3		9		8	

2				4					
	9	3	2						
				3		2		8	
	7				4	3	6		
		2				1			
	1	8	3					7	
1		5		6					
					1	4	2		
				9					7

		1	5						
	6	9					8		
8		4		2					
					1			6	
3		2		6		4		1	
7			9						
				8		9		3	
		3				6	2		
					4	5			

		5					4		
		7		3					9
2			9		4	3		8	
	9								
	5		4		1			9	
								6	
5		4	2		3				6
3				8			1		
	6						8		

მსუქნები უფრო ჭკვიანები არიან

ამერიკელი სწავლულების მიერ ჩატარებული კვლევის მიხედვით, მსუქანი ქალები ინტელექტის უფრო მაღალი დონით გამოირჩევიან, ვიდრე მოხდენილი სხეულის მქონე სუსტი სქესის წარმომადგენლები. მკვლევართა ექსპერიმენტში მონაწილეობა 15 ათასზე მეტმა მანდილოსანმა მიიღო. აღსანიშნავია, რომ ინტელექტის მაღალი დონე აჩვენებს არა მხოლოდ „ფუმფულა“ ქალებმა, არამედ მათმა შვილებმაც.

ხორცი და ყველი ჯანმრთელობას ვნეჭს?

ჭარბი რაოდენობით ხორცისა და ყველის მოხმარება საშუალო ასაკის ადამიანის ჯანმრთელობისთვის ისეთივე საფრთხეს წარმოადგენს, როგორც თამბაქოს მოწევა, — აცხადებენ ამერიკელი მკვლევარები. მათ 50 წელს გადაცილებული 1000 ქალისა და მამაკაცის ჯანმრთელობის მდგომარეობა შეისწავლეს და აღმოაჩინეს, რომ ვინც დიდი რაოდენობით ცხოველურ ცილას იღებს, ნაადრევი სიკვდილის ალბათობა ორჯერ იზრდება. გარდა ამისა, ხორცისა და ყველის მოყვარულეებში ოთხჯერ იზრდება კიბოთი გარდაცვალების რისკი, რაც მონევის მაგნებლობას უთანაბრდება. მკვლევართა განცხადებით, ცილა, რომელსაც ხორცი, ყველი, კვერცხი და სხვა ცხოველური წარმოშობის პროდუქტი შეიცავს, ხელს უწყობს სიმსივნის ზრდას და აჩქარებს ორგანიზმის უჯრედების დაბერებას. სწავლულები 50-დან 65 წლამდე ასაკის ადამიანებს ურჩევენ, რაციონში შეამცირონ ცხოველური ცხიმები და ამის ნაცვლად ცილა თევზიდან, ლობიოდან და ოსპიდან მიიღონ.

ყველაზე „მწვანე“ ქვეყნები

სპეციალისტებმა აშშ-დან გამოკვლევა ჩაატარეს და „მწვანე“ ქვეყნების რეიტინგი შეადგინეს, სადაც ეკოლოგიაზე ზრუნავენ. ლიდერთა ჩამონათვალში მოხვდა კანადა, ჩინეთი და ინდოეთი. საუკეთესოთა ათეულში შევიდნენ, ასევე სამხრეთ კორეა, სინგაპური, გერმანია, ფინეთი, ბრაზილია და არაბთა გაერთიანებული საამიროები.

საუბმე სიმსუქნეს აგარიდებთ

ბავშვებს, რომლებიც დილაობით არ საუზმობენ, ზრდასრულობაში მეტაბოლური სინდრომი უყალიბდებათ, — ასეთ დასკვნებს აკეთებენ შვეიცარიელი სწავლულები უმეოს უნივერსიტეტიდან. კვლევა 900 ადამიანზე 30 წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა. მოხალისეები ექიმებმა ჯერ კიდევ 1981 წელს გამოკითხეს, საუზმობდნენ თუ არა დილით და შემდეგ დაკვირვება განაგრძეს. მონაცემები 2010 წელს კიდევ ერთხელ გადაამოწმეს და აღმოჩნდა, რომ ვინც არ საუზმობდა, 68%-ით მაღალი ჰქონდა მეტაბოლური სინდრომის რისკი. დილით არჭამა სიმსუქნესა და სისხლში შაქრის მაღალ დონეს აყალიბებს.

Appraisal.lc

შპს „აპრაისალი“ გთავაზობთ,

უძრავი და მოძრავი ქონების უაფასეხას

ალექსანდრე ფარსელაძე
მისამართი: ნუსუბიძის №16ა
ტელ.: (5)99 22 98 33
ელ-ფოსტა: a.purtseladze@gmail.com

ტელეკომპანია „თრიალეთი“

რეკლამა „თრიალეთზე“
დაგვიკავშირდით

032 239 38 23
599 25 13 31

www.trialeti.ge
trialeti@trialeti.ge

თბილისი:
ნუცუბიძის ქ. N12/1

ვერსია

მისამართი: ქ.თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7.
e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge
UDC(უაპ)070.48:32(479.22)3-387

დამფუძნებელი და მთავარი რედაქტორი
მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77
პასუხისმგებელი რედაქტორი: ნინო ლურსმანაშვილი
მედიკონი: მაია მიშელაძე, ნინო კომახიძე,
რუსუდან შელია, ანი ბუმიტაიშვილი.
სტილისტი: ნინო ებანოიძე
დიზაინერი – გიორგი ლომსაძე
ტელ: 2942399

ISSN 1987-8699

დაცულია საავტორო უფლებები.
რედაქციაში შემოსული მასალები უკან არ ბრუნდება. სტატიაში მოყვანილ ფაქტებსა და ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხს აგებს ავტორი. პრეტენზიის შემთხვევაში დაგვიკავშირდით 14 დღის განმავლობაში.

ჩვენ ვითვლით აღაშინების ნებას

www.cesko.ge

ცესკო

სამართლებრივ საარჩევნო
აღმინორების